

BIBLIATANULMÁNYOK

A zsoltárok könyve

Írta: *Dragoslava Santrac*

TANÍTÓI MELLÉKLET

2024. január, február, március

Copyright © Hetednap Adventista Egyház, 2023

Felelős kiadó: Ócsai Tamás

Fordította: *Hegyes-Horváth Csilla*
Lektorálta: *Fürjné Simon Edina*
Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

A Tanítói mellékletben főként az újonnan revideált Károli-Bibliából
(rövidítve: ÚRK, Budapest, 2019, Veritas Kiadó) idézünk.

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház
2119 Pécel, Ráday u. 12.
Ügyintézés: *Dr. Tokics Imréné*
E-mail: tmaria@adventista.hu
Telefon: 06-30-530-7279 (munkaidőben)

Nyomdai előkészítés: *Ecsedi Gabriella*

Nyomdai munkálatok: *Szöllősy Műhely*, Debrecen
Felelős vezető: *Szöllősy Botond*

TARTALOM

1. tanulmány: Hogyan olvassuk a Zsoltárokat?	4
2. tanulmány: Taníts minket imádkozni!	11
3. tanulmány: Isten uralkodik	17
4. tanulmány: Meghallgat és megszabadít az Úr	23
5. tanulmány: Ének az Úrról idegen földön	29
6. tanulmány: Felkelek!	35
7. tanulmány: Az egekig ér kegyelmed	41
8. tanulmány: Bölcsesség az igaz élethez	47
9. tanulmány: Áldott, ki jó az Úr nevében	53
10. tanulmány: A múlt tanulságai	59
11. tanulmány: Vágyódás Isten után a Sionon	65
12. tanulmány: Soha véget nem érő imádat	71
13. tanulmány: Várjad az Urat!	76

Ajánlott internetes oldalak:

Generál Konferencia:

- www.adventist.org

Transzeurópai Divízió:

- www.ted-adventist.org

Newbold College:

- www.newbold.ac.uk

Magyar Unió:

- www.adventista.hu

Dunamelléki Egyházterület:

- <http://det.adventista.hu>

Gyere ahogy vagy:

- www.gyereahogyvagy.hu

Tiszavidéki Egyházterület:

- <http://tet.adventista.hu>

Advent Kiadó:

- www.adventkiado.hu

Adventista Teológiai Főiskola:

- www.atf.adventista.hu

Ifjúsági Osztály:

- www.ifiinfo.hu

Reménység Evangélizációs Központ (REK):

- www.remenyvt.hu

Bibliatanulmányok:

- www.bibliatanulmanyok.hu

White Könyvtár:

- www.white-konyvtar.hu

Hogyan olvassuk a Zsoltárokat?

Áttekintés

Alapige: Lk 24:44

A *zsoltárok könyve* a héber költészet csúcsa, ihletett énekek gyűjteménye, amely a hívők különféle érzéseit és küzdelmeit fejezi ki, keletkezésük ideje pedig Izrael egységes királyságától (Kr. e. 10. század) a fogság utáni időszakig terjed (Kr. e. 5. század). A könyv több műfajú zsoltárt tartalmaz: hálaadó, dicsőítő, bűnvalló költeményeket, szabadulásról szóló imákat, védelmet kérő és átokzsoltárokat, a Teremtő csodáiról szóló elmélkedéseket stb. Alapos tanulmányozás során ezt a gazdag sokféleséget fogjuk felfedezni ebben a negyedévben.

A **tanulmány témái**: A negyedévi tanulmány bevezetéseként a következő témákat érintjük: 1) *A zsoltárok könyvének* történelmi háttere, 2) a gyűjteményben szereplő zsoltárok műfaja 3) és bibliai útmutató az istentisztelettel kapcsolatosan.

A következő témák áttekintésével bővítjük még a Zsoltárokkal kapcsolatos tanulmányunk körét: a) a Zsoltárok felépítése, b) a zsoltárírók által használt irodalmi eszközök áttekintése, amelyekkel érzelmeiket fejezték ki és c) a könyv felosztása.

Kommentár

Nagyszerűen összeállított „énekeskönyv”

A *zsoltárok könyve* énekek gyűjteménye, amelyet a Kr. e. 5. században állítottak össze. Legvalószínűbb, hogy Ezsdrás és társai végezték ezt a munkát.

A könyv öt rövidebb részre osztható a szerzők szándéka szerint, akik téma, valamint időrendi és történelmi sorrend alapján gyűjtötték össze az énekeket (lásd az alábbi táblázatot).

KÖNYV	FEJEZETEK/ ZSOLTÁROK	TÉMA	TARTALOM
I.	1-41	A Dávid és Saul közti konfliktus	Személyes panaszok: e zsoltárok többsége említi az író ellenségeit. Meghatározó az 1., a 2. és a 24. zsoltár
II.	42-72	Dávid királysága	Ebben a részben is sok helyen történik említés az ellenségről. Fontos zsoltárok: 45, 48, 51, 54-64
III.	73-89	Asszír válság, Kr. e. 8. század	Aszáf és Kóráh fiainak énekgyűjteménye. Figyelemre méltó zsoltár: 78
IV.	90-106	Teológiai értékelés, Jeruzsálem lerombolása után (Kr. e. 586)	Istent dicsőítő zsoltárok: 95-100 Kulcsfontosságúak: 90, 103-105
V.	107-150	Dicsőítés és reflexió a fogság után: egy új korszak	Halleluja gyűjtemény: 111-117; Zarándoklat: 120-134 Fontos zsoltárok: 107, 110, 119

Ha megnézzük a gyülekezeteinkben ma használatos énekeskönyvek (Hitünk énekei, Üdv- és Adventi Énekeskönyv) tárgymutatóját, az énekeket témák szerint csoportosítva találjuk. A *zsoltárok könyvének* is hasonló a felosztása, csak ez inkább időrendi, mint téma szerinti. Az Úr előtt kedves, ha előre átgondoljuk, milyen tevékenységeket és eszközöket fogunk használni nevének dicsőítésére. Igyekeznünk kell arra, hogy a lehető legjobbat és legszebbet ajánljuk fel neki. Ez az alapelv nemcsak az istentisztelet lebonyolítására vonatkozik, hanem a tervezésre és a szervezésre is. A népszerű trendek ellenére, amelyek az istentisztelet szabad stílusát szorgalmazzák, *A zsoltárok könyve* bátorít, hogy istentiszteletünket jól szervezzük meg és rendben bonyolítsuk le.

Ugyanakkor a rendnek és a szervezettségnek semmiképpen sem szabad kizárnia a sokszínűséget, a változatosságot, erre is törekednünk kell. Ebben segít, ha alaposan tanulmányozzuk a Zsoltárok felosztását, ahogyan azt a fenti táblázat mutatja. Elsőre látszik, hogy az öt rész mindegyike egy Istent dicsőítő zsoltárral végződik: Zsoltár 41, 72, 89, 106, 150.

Az 1. zsoltár a Tóra témájára összpontosít, a 2. zsoltár a Messiás királyságára, mindkettő fontos témája a könyvnek. Sok bibliakutató úgy véli, hogy ez a két zsoltár az énekeskönyv bevezetője.

Azt is megfigyelhetjük, hogy bizonyos zsoltárok (Zsoltár 2, 72, 89) különleges, kiemelkedő helyet foglalnak el a könyvben. Sok teológus szerint a 89. zsoltár *A zsoltárok könyvének* középpontja, mert a dávidi királyság hanyatlása után ott helyeződik át Izrael reménysége az Úrra.

A Zsoltárok 5. szakaszában, amely az utolsó öt zsoltárt is tartalmazza, a központi gondolat a dicsőítés. Ezek „Hallelujával”, vagy „Dicsérjétek az Urat!” felszólítással kezdődnek és végződnek. Szintén sok bennük az Istent dicsérő, Őt magasztaló kifejezés istentiszteleti elemként (Zsolt 146:1-2; 147:12; 148:1-5, 7, 13, 14; 149:3, 6; 150:1-6), ének az Úrnak (Zsolt 147:7; 149:1), öröm az Úrban (Zsolt 146:5); örvendezni Sion királynak (Zsolt 149:2), vigadozni dicsőségben (Zsolt 149:5).

Kiváltságunk, hogy kiválogathatjuk az énekeket, amelyeket eléneklünk Isten dicsőségére! Ezzel fejezzük ki, hogy dicsőítjük az Urat, magasztaljuk kegyelmét.

Gyönyörűen összeállított zsoltárok

A zsoltárok egyenkénti tanulmányozásából is kiderül, hogy mindegyik egy-egy gyöngyszem. Íróik többféle irodalmi eszközt alkalmaztak a kifinomult költemények megírásánál. Gyakran használtak szóképeket, hasonlatokat, megszemélyesítést. A hasonlat „mint” kötőszóval vet össze két különböző dolgot (Zsolt 1:3). A megszemélyesítés emberi formát vagy jellemzőt tulajdonít valaminek, ami nem emberi, akár Istennek is (Zsolt 18:8-10).

A zsoltárírók olyan irodalmi eszközöket vagy kifejezéseket is használtak, amelyek helyettesítéssel járnak, mint például a metonímia, ami egy

tárgy vagy fogalom nevét egy másik, azzal kapcsolatos tárgy vagy fogalom nevével helyettesíti (Zsolt 2:5); a szinekdoché, amelyben a részt az egész helyett vagy az egészet a rész helyett, vagy az egyéni az általános helyében, vagy az általánost az egyéni helyében használja az író (Zsolt 44:6); és az átok (Zsolt 109:7). Akrosztichonos zsoltárokat is találunk (119. zsoltár), ami egy költői stílus. Összeolvasva minden sor kezdő szavának első betűit, egy szót vagy kifejezést kapunk. Másik eszköz, amikor egy vagy több szó ismétlődik egy vers vagy ének két vagy több versszakában (136. zsoltár). Továbbá megfigyelhetjük azt is, hogy hirtelen történik a váltás egyik témáról a másikra (Zsolt 21:13), vagy a gondolat váratlanul abbamarad a mondat közepén, mintha a szerző nem tudná vagy nem akarná befejezni, amit elkezdett (Zsolt 6:4). Idetartozik még a szónoki kérdés is, ami kizárólag a hatás kedvéért hangzik el, illetve egy állítás megerősítésére vagy tagadására szolgál (Zsolt 106:2 stb.). Mindezek a fordulatok és még számos más írói eszköz a Zsoltárok irodalmi magasságait és művészi értékét bizonyítják.

A keddi tanulmányt egy kis áttekintéssel láttuk el, amely a Zsoltárok általános csoportosításával foglalkozik. Ezután következik az énekek részletesebb rendezése, habár bizonyára lehet más, szintén elfogadható felosztást találni:

1. *Himnuszok*

- Általános himnuszok: 8, 29, 33, 100, 103, 104, 111, 113, 114, 117, 135, 136, 145-150
- Történelmi témájú himnuszok: 78, 105
- Sionról szóló himnuszok: 46, 48, 76, 87, 122
- Királyság énekek: 47, 93, 96-99

2. *Panaszszoltárok*

- Egyéni panaszszoltárok: 3, 5, 6, 7, 12, 13, 17, 22, 25, 26, 28, 31, 35, 36, 38, 39, 43, 51, 54, 55-57, 59, 61, 63, 64, 69-71, 86, 88, 102, 109, 120, 130, 140-143
- Közösségi panaszszoltárok: 44, 60, 74, 77, 79, 80, 82, 83, 85, 90, 94, 106, 108, 123, 126, 137

3. *Egyéb formák*

- Királyszoltárok: 2, 18, 20, 21, 45, 72, 89, 101, 110, 132, 144
- Egyéni hálaadó zsoltárok: 9, 10, 30, 32, 34, 40, 41, 92, 107, 116, 138
- Közösségi hálaadó zsoltárok: 65-68, 118, 124

- A bizonyosságról szóló egyéni zsoltárok: 4, 11, 16, 23, 27, 62, 84, 91, 121, 131
- A bizonyosságról szóló közösségi zsoltárok: 115, 125, 129, 133
- Liturgiák: 15, 24, 134
- Prófétai feddések: 14, 50, 52, 53, 58, 75, 81, 95
- Tanító zsoltárok: 1, 19, 37, 49, 73, 112, 119, 127, 128, 139

Ebből a felosztásból is látszik, hogy *A zsoltárok könyve* tartalmaz egyéni és közösségi énekeket is.

Ma a nyugati kultúra hangsúlyozza az egyén fontosságát. A zsidó gondolkodásban azonban a közösség volt a hangsúly. Ez olyan elem, amit keresztényként sem veszíthetünk szem elől, különösen annak fényében nem, hogy világszéles missziójú, globális közösség vagyunk. A fenti felsorolás végül azt is üzeni, hogy a zsoltárokat az élet minden területére szánták. Vannak énekek közösségi és egyéni áhítatra, a királyi rendezvényekre, a szent városba való zarándokútra, illetve a liturgia perceire. A Biblia írói számára Isten imádata nem korlátozódik kizárólag a templomra, mert az életforma.

Gyűjtemények *A zsoltárok könyvében*

E heti tanulmányunk utal a különleges alkalmakra készült zsoltárgyűjteményekre is, mint amilyen például „Az ősök énekei” (Zsolt 120-134), és az „Egyiptomi Hallél” (Zsolt 113-118). Hosszú évekig tartó kutatással felfedeztek további kapcsolódási pontokat is. Így például közös szálakat találtak a 15. és 24. zsoltár között (lásd W. Brown: „Íme, a Nap!” – a 15-24. zsoltár metaforikus teológiája c. írása, *The Composition of the Book of Psalms*. Leuven, 2010, 260. o.). Az összeállítást a következő kiasztikus szerkezettel lehet jellemezni:

A Zsoltár 15 (Bevezető liturgia)

B Zsoltár 16 (A bizonyosság éneke)

C Zsoltár 17 (Ima segítségért)

D Zsoltár 18 (Királyi ének)

E Zsoltár 19 (KINYILATKOZTATÁS: Teremtés és a Tóra)

D' Zsoltár 20-21 (Királyi énekek)

C' Zsoltár 22 (Ima segítségért)

B' Zsoltár 23 (A bizonyosság éneke)

A' Zsoltár 24 (Bevonulási liturgia)

A kiazmus hosszabb szövegben megfigyelhető szimmetrikus szerkesztés (lásd a keddi leckében a „párhuzamosságról” szóló rövid magyarázatot). Hogy egy analógiával éljünk, a kiazmus olyan, mint amikor az arcunkat látjuk a tükörben, vagy egy képet, ahol a tükörkép az eredeti kép ismétlődése, csak fordítva - a második rész ismétli az első gondolatait, de fordított sorrendben. A fő gondolat általában a kiazmus középpontján található. A 15-24. zsoltár kiasztikus szerkezetében ez a fő gondolat Istennek a teremtett világon és Igéjén keresztül történő önkinyilatkoztatása és ennek magasztalása. Ezt a kiasztikus szerkezetet két zsoltár határolja, amelyek a szentéllyel kapcsolatosak, és mindkettő hasonló kérdéssel kezdődik (Zsolt 15:1; vö. 24:3).

A kiasztikus szerkezet mutatja, hogy a Zsoltárok szerkesztői gondosan ügyeltek a szöveg megalkotására és kifejezésmódjának megtervezésére. Egyértelmű, hogy a Szentlélek ihlette a szerkesztést.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

A Zsoltárokból sokféle érzést találunk, amelyek felölelik az emberi tapasztalat egész skáláját a fennkölt tisztelettől a legsötétebb gyászig. Noha több mint 25 évszázaddal ezelőtt keletkezett ez az irat, ma is épp olyan időszerű. Ebben a negyedévben bátorítsuk a csoport tagjait, hogy zsoltárokkal imádkozzanak, tegyék azokat személyes imájuk részévé!

AKI MEGTALÁLTA JÉZUST EGY SZENT KÖNYVBEN

Andrew McChesney

Paul házról házra járt egy európai városban. Bibliákat vitt magával - egy másik világvallás szent könyve mellett.

Egy nap egy házhoz ért, ahol egy férfi nyitott neki ajtót, akinek a leheletéből áradt a cigarettafüst.

- Szeretnék önnek ajándékot adni! - kezdte mondandóját Paul.

- Miféle ajándékot?

- Egy Bibliát.

- Nem akarok Bibliát! Én másik valláshoz tartozom. Maga keresztény, én nem.

- Van könyvem az ön vallásából is - válaszolta Paul.

A férfi meglepődött. Érdeklődni kezdett.

- Rendben, olvasson fel nekem valamit, de csak az én vallásom szent könyvéből, ne a Bibliából! Paul fellapozta a könyvet és olvasott belőle Jézusról.

A férfi ámulva hallgatta.

- Ez ugyanaz a Jézus, aki a Bibliában szerepel? - kérdezte. A következő négy hét során többször találkoztak, és csak Jézusról tanultak a szent könyvből, ami nem keresztre feszített Megváltóként mutatta be Jézust, de szó volt benne visszatéréséről. Eltelt egy év, miközben Paul nem találkozott a férfivel. Majd egy szombaton ez az ember megjelent Paul gyülekezetében.

- Ide szeretnék járni - mondta. Ezúttal Paul lepődött meg. A férfi elmondta, hogy családja vallásának a könyve nem tölti fel lelkileg, mert nem szól a Megváltóról. Bűnbocsánatra vágyott és meg akart keresztelkedni. Isten segítségével leszokott a dohányzásról is, már több mint négy éve nem dohányzik. Ő lett a gyülekezet misszióvezetője, és nagyon várja Jézus visszajövetelét.

Taníts minket imádkozni!

Áttekintés

Alapige: Lk 11:1

Ezen a héten a kétségbeesésről gondolkozunk, amit a zsoltáriró nehéz időszakokban élt át. Tanulmányunkban négy éneket fogunk sorra venni. Legyenek okulásunkra és tanítsanak arra, hogyan imádkozzunk napi harcaink között (Zsoltár 44, 22, 13, 60)!

Kommentár

44. zsoltár

Meglepődünk, sőt talán meg is döbbenünk azon, hogy a zsoltárirók milyen őszinte, egyenes szavakkal fordulnak Istenhez. Többnyire hajlamosak vagyunk visszariadni az ilyen szintű bátorságtól (vakmerőségtől?), amikor megszólítjuk a Teremtőt.

Nem így tettek Kóráh fiai. Tekintsük át, mi mindent tanulhatunk bátor imájukból!

1. Kóráh fiai bíznak Istenben (Zsolt 44:5-9), bármilyen megaláztatásokkal néznek is szembe, mert emlékeznek Jahve értük végbevitt csodáira (Zsolt 44:2-4). Panaszukban nem az dominál, hogy neheztelnének Istenre, vagy vádolnák Őt. Nem, imájuk alapja a Mindenható hatalmába és kegyelmébe vetett hit.
2. Kijelentik, hogy az Úr az ellenségeik kezébe adta őket (Zsolt 44:10-17). Ki tudunk ilyesmit mondani Teremtőnknek úgy, hogy közben nem veszítjük el a hitünket?
3. Kóráh fiai megerősítik, hogy nem feledkeztek el Istenről (Zsolt 44:18). Hűségesek voltak, és elismerik, hogy az Urat nem lehet becsapni (Zsolt 44:18-23).
4. Az ének erős kiáltásokkal végződik, hogy Isten cselekedjen érdekükben: „*Kelj fel*”, „*Ments meg*” (Zsolt 44:24-27)! Így könyörögnek buzgón a szabadításért.

A zsoltár végén nem találunk világos választ az Úrtól. Csöndje arra emlékeztet, hogy az örökkévalóságnak ezen az oldalán sokszor nem kapjuk meg a vágyott választ a mennyből. De nem szabad megengednünk, hogy emiatt elborítson a félelem, vagy hitünk hajótörést szenvedjen.

22. zsoltár

Ennek a zsoltárnak, ami egy személyes kérés, hasonló a szerkezete a 44. zsoltárhoz. A szerzője Dávid király. Keletkezési körülményeit tekintve feltételezzük, hogy akkor írhatta, amikor Saul elől menekült, vagy amikor Absolon fellázadt ellene. Ez egy messiási zsoltár. Az Újszövetség többször idéz belőle abban a kontextusban, amikor Jézus szenvedett a kihallgatása, kínzása és keresztre feszítése idején.

- „*Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem?*” (Mk 15:34; Mt 27:46) – közvetlen idézet Zsolt 22:2-ből.
- Zsolt 22:8 versét a kereszten függő Jézusra és gúnyolóira utalva idézték (Mk 15:29; Mt 27:39-40).
- Zsolt 22:17 („*átlyukasztották a kezemet és a lábamat*”) közvetlen utalás arra, hogy Jézust keresztfára szegezték, bár ezt a verset nem idézik az evangéliumok.
- Mk 15:24 és Mt 27:35 Zsolt 22:19-ra utal.
- Zsolt 22:13-16 verseit szintén lehet alkalmazni Jézus tapasztalatára. Zsolt 22:18 a keresztre feszített Megváltó állapotát szemlélteti: „*Megszámlálhatnám minden csontomat, ők pedig csak néznek s bámulnak rám*”.

Az e heti tanulmányunk háttérén gondoljunk arra, hogy a Megváltó emberi testben olyan mértékű szenvedésen ment át, ami messze felülmúl minden kint és próbát, amivel életünk során mi szembesülhetünk. Azon a vészterhes pénteken biztosan felidézte magában az Ő halálára utaló zsoltárt és könnyezve imádkozott. Ezt mi is elmondhatjuk, amikor szenvedünk.

Bátorító tudni, hogy Jézus is kiejtett panaszszavakat szenvedései során, kifejezte fájdalmát mennyei Atyjának. Nincs a kendőzetlen őszinteségben semmi bűn. „*Atyám, ha lehetséges, müljék el tőlem ez a pohár*” – mondta a Gecsemáné kertben. Ez arra emlékeztet, hogy ha imában

őszintén kifejezzük érzéseinket és gyengeségünket, az sohasem sértés Istennek. Majd Jézus elmondta, hogy teljesen aláveti magát Atyja akaratának: „mindazáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te” (Mt 26:39).

A 22. zsoltár is tökéletes bizalmat és az Atya akaratának való alárendelődést fejez ki. Sok másikhöz hasonlóan ez is a szabadulás szavaival (Zsolt 22:21-23) és dicsőítéssel (Zsolt 22:24-27), majd az Úr kegyelmének ünneplésével zárul (Zsolt 22:28-32). Az érzések széles skáláján ível át, a fájdalom és szenvedés gödréből az öröm és áldás tetőpontjáig. Hasonlóképpen a mi imáink is eljuthatnak ilyen magasságokba.

13. zsoltár

A zsoltárirók két kérdést tesznek fel a szenvedések és próbák közötti kétségbeesés kifejezésére. Az egyik a „Miért?” (héberül *lamah*). Ezt olyankor használják, amikor meg akarják érteni, miért cselekszik Isten az adott módon, mint például: 1) amikor látszólag nem tesz semmit követője megmentéséért (Zsolt 10:1; 44:25); 2) amikor úgy tűnik, magára hagyta a szenvedőt (Zsolt 22:2; 42:10; 44:25); vagy 3) amikor gyermeke úgy érzi, az Úr elvetette őt (Zsolt 42:4; 74:1; 88:15). A kérdés lényege, hogy a zsoltáros meg akarja érteni Isten tettét (vagy éppen tétlenségét).

A második kérdés: „Meddig” (Zsolt 13:2-3; 35:17; 74:10; 79:5; 80:5; 89:47; 90:13; 94:3)? A szándékában ez teljesen különbözik a „Miért?” kérdéstől. Nem kérdőjelezi meg Isten tetteit a szenvedései közepette, hanem elismeri, hogy Isten mindent irányítása alatt tart. Nem kéri az Úr bosszúját sem arra, aki fájdalmat és bánatot okozott neki. Egyszerűen a hívőnek azt a vágyát fejezi ki, hogy szeretné tudni, meddig várakoztatja még őt. Másfelől cselekvésre is kéri az Urat. Kifejezi lelki meggyengülését is, ami a hosszas szenvedés miatt alakul ki. Imáinkban mi is kérdezhetjük a zsoltáriróval: „Meddig még?” Kérhetjük az Úr közbeavatkozását és kegyelemét. Ezt nevezhetjük a „hit gyászának” is.

Dávid a fájdalmas panasz után áttér a kérésre. Ez az átmenet minta egy fontos alapelvre az imáinkkal kapcsolatban: nem szabad megrekedni az önsajnálat mocsarában. Haladjunk előre hitben! „Nézz rám, felelj nekem, URam Istenem! Világosítsd meg a szememet” (Zsolt 13:4)! Szükségünk van a bizonyosságra, hogy a Teremtő velünk van.

Ez az ének a 22. zsoltárhoz hasonlóan szintén a meggyőződés szavaival végződik (Zsolt 13:5-6), de több egyszerű hitvallomásnál. A zsoltáríró a próbák között örömről és bizonyosságról beszél (Zsolt 13:6). A gondok nem szűnnek, ő mégis bízik, hogy megoldódnak, Isten gondviselésére hagyatkozik. Az Istenre hagyatkozás és belé vetett hit mértéke és minősége példaértékű. Nekünk is bízunk kell Istenben, hinnünk hatalmában, igényelve ígéreteit. A zsoltáríró az utolsó versszakban három szót használ: „bízom”, „ujjongok”, „énekelek”. Hogyan ujjonghatnánk a bajban? Hogyan tudnánk énekelni? Tudunk, ha bízunk Isten kegyelmében. Akkor elmondhatjuk Dáviddal: „*Hadd énekeljek az Úrnak, mert jót tett velem*” (Zsolt 13:6)!

60. zsoltár

A 60. zsoltár 2Sám 8:1-14 eseményeire utal. Dávid akkor lett király egész Izrael felett (2Sám 5:1-5), és Jeruzsálemet választotta országa fővárosául (2Sám 5:6-10). Nátán próféta ismertette az Istennel való szövetséget a királlyal (2Sámuel 7). Dávid készen állt rá, hogy életében beteljesedjenek mindazon ígérek, amelyeket az Úr Ábrahámnak adott: leszármazottai öröklék majd a földet „*Egyiptom folyójától fogva a nagy folyóig, az Eufráteszig*” (1Móz 15:18). Miután Dávid először aratott győzelmet Izrael királyaként a filiszteusok (2Sám 5:17-25; 2Sám 8:1-2) és Moáb (2Sám 8:2) felett, az arámok fenyegetésével is szembenézett. Hadadezerrel, Cóbá királyával küzdött meg, a csatából győztesen tért haza, miután a Sós-völgyben levert 18 000 arámit. „*Edómba is helyőrséget helyezett, és egész Edómba helyőrséget rendelt, így egész Edóm Dávid szolgálója lett. Az ÚR pedig megoltalmazta Dávidot, bárhová ment*” (2Sám 8:14).

A *zsoltárok könyve* nem filozófiai töprengések gyűjteménye egy távoli istenségről. Az énekek valóságos, mindennapi gondok között születtek, amelyeket a zsoltárírók átéltek (vö. 2Sámuel 8; Zsolt 60:10). A 60. zsoltárt Dávid írta azokról a szörnyű időkről, amikor Izrael hatalmas ellen-séggel ütközött meg. A heves harc ellenére így fejezte ki a hitét: „*zászlót adtál a téged félőknek, hogy megmenekülhessenek az ij elől*” (Zsolt 60:6).

A 60. zsoltárban ott az ígéret, hogy Isten a népével van (Zsolt 60:8-10). Ezért kéri Dávid az Urat, hogy legyen vele a legnehezebb óráiban (Zsolt 60:11-13). Az ének tehát nem pesszimista hangulattal zárul, nem a sötét úton mereng, hanem erős bizalmát fejezi ki Istenben, aki győztes és

népét is győzelemre viszi: „Istennel győzelmet aratunk, és ő tapossa el ellenségeinket” (Zsolt 60:14). Amikor csüggesztő kihívásokkal vagy támadásokkal szembesülünk, az a legjobb, ha térdünkről felállunk, bízva abban, hogy Ő megerősít, így nagy dolgokat tehetünk érte.

Gyakorlati alkalmazás

Ennek a négy zsoltárnak a tanulmányozása megtanít imádkozni a próbák idején. Láttuk a tanulmányból, mennyire fontos őszintén Isten elé tárni a bajainkat, kudarcainkat, csüggedésünket. Bizalommal hozhatjuk panaszainkat és bánatunkat Teremtőnk elé, hitben cselekedve, annak tudatában, hogy meghallgatja imáinkat.

Kérjük az osztály tagjait, tárják fájdalmaikat Isten elé! Beszéljük meg a csoportban, milyen új gondolatokat találtunk ebben a tanulmányban az imádsággal kapcsolatosan! Ha lehetséges, jelöljünk ki egy önkéntest, aki elmond egy hiterősítő, bátorító imatapasztalatot! Tartsuk szem előtt, hogy *A zsoltárok könyve* nem csupán szép költemények gyűjteménye, hanem felhívás Isten akaratának cselekvésére!

RADOSTIN SZÍVÉNEK ÓHAJA

Andrew McChesney

Radostin fiatalon nem volt elégedett az életével. A barátai rossz hatással voltak rá. Drogokkal üzletelt, más kisebb bűntetteket is elkövetett, miközben állandóan felvetődött benne a gondolat: „Meg akarok változni!”

Amikor felnőtt, megnősült, majd született két fia. Kemény időket élt meg, elhagyta a hazáját, Bulgáriát, hogy munkát keressen. Nyugat-Európában kezdett dolgozni, új barátai lettek. A szívében éhség volt az igazság iránt. Újra elköltözött, új munka reményében, de néhány héten belül egészen tönkrement. Se pénze, se étele nem maradt. Ekkor imádkozott életében először. „Küldj nekem valakit!” Reggel kopogtattak az ajtaján. Egy férfi állt ott, kezében Bibliával. Radostin megértette, hogy őt küldte hozzá Isten. A férfitől kapott ételt, és a gyülekezetbe is meghívta. Sosem járt még olyan templomban, ahol érezte volna Isten szeretetének melegét, de ott igen, amitől sírva fakadt.

Miután hazatért Bulgáriába, folyton az Istennel való találkozásáról beszélt. Nem tudta, hogyan fogadja majd ezt a felesége, hiszen mindketten egy másik világvallásban nevelkedtek. Titokban imádkozott azért, hogy ha Paul egyháza az igaz egyház, akkor Isten küldje oda vissza őt és a családját. Egy nap Radostin felesége kijelentette, hogy nem Bulgáriában, hanem Paul gyülekezetének városában szeretne élni. Radostin ebből megértette Isten akaratát. Ma már ő és a felesége is aktív tagja a Hetednapi Adventista Egyháznak, minden szombaton Paul gyülekezetébe járnak. Továbbra is vannak nehéz időszakaik, de már nem aggódnak. Nincs kétségük afelől, hogy Isten hallja imáikat, hiszen ismerte Radostin ifjúkori vágyát is, és egészen megváltoztatta a szívét és az életét.

Isten uralkodik

Áttekintés

Alapige: Zsolt 93:1

Tanulmányunk fókuszja: Zsoltárok 8; 25:10; 75:1-10; 97; 100; 105:7-10; Gal 3:26-29

Bevezetés: Ezen a héten Isten hatalmának öt szempontját fogjuk megvizsgálni a Zsoltárookban. Látjuk majd, hogy a könyv megerősíti a következőket: 1) Isten hatalmának alapja a teremtés. Az Úr az ég és a föld (1Móz 1:1), valamint az emberiség Alkotója (1Móz 1:26). 2) E bibliai igazság alapján a zsoltárirók hirdetik, hogy YHWH uralkodik a világ és a nemzetek felett. 3) Szuverenitása elválaszthatatlanul kapcsolódik bírói tevékenységéhez. 4) Bíróként közbenjár népéért a velük kötött szövetség alapján. 5) Hűséges a szövetségkötés szabályaihoz, mert a szövetség törvénye egyben a királyságának alapja is. Ahogy látjuk, ez az öt téma szorosan összefonódik.

Kommentár

Isten a Teremtő

A 8. zsoltárban két fő gondolat fedezhető fel: Isten a Teremtő (Zsolt 8:3-5), az ember pedig teremtésének koronája (Zsolt 8:6-9). Ez a gondolat keretet képez a zsoltár elején és végén: „URunk, Istenünk, mily felséges a neved az egész földön” (Zsolt 8:2, 10)!

Nem lehet átsiklani a teremtés jelentősége fölött. Ézsaiás „az Isten a Teremtő” érvvel cáfolja a bálványokba vetett hitet (Ézs 40:12-31). Hasonlóképpen a zsoltáros is ezt az érvelést használja, elismeri, hogy Jahve a menny Ura, és ellenzi a bálványimádást (Zsolt 95:3, 5-7; 96:5; 115:1-8). Isten uralmának az alapja a teremtés. Ez az indok arra, hogy tiszteljük Őt (Zsolt 100:3-5). A teremtésből következik a szombat (1Móz 2:1-3; 2Móz 20:8-11), a hetedik nap Isten hatalmára emlékeztet. Ezen a háttéren jobban megértjük Jel 14:7 üzenetét: „imádjátok azt, aki terem-

tette a mennyet, a földet, a tengert és a vizek forrásait”. Ennek hirdetése idősebb most, mint valaha, hiszen az ellenség megalkotott egy viszonylag újabb tant az élet eredetére vonatkozóan: az evolúciót.

Isten a Király

Isten alkotta a világegyetemet, ennélfogva Ő a király. „Uralkodik az ÚR... Ősidőktől fogva bizton áll királyi trónod, öröktől fogva vagy te” (Zsolt 93:1-2)!

A 97. zsoltár összefoglalja Isten uralmának üzenetét:

1. Isten uralkodik (Zsolt 97:1). Sok zsoltár magasztalja Istent Királyként (Zsoltár 47; 93; 95-99).
2. Természeti elemek övezik Istent: felhők, sötétség, tűz, villámok, a föld, a hegyek és a mennybolt (Zsolt 97:2-6). Ezek a jelenségek és geológiai szépségek érzékeltetik a királyok Királyának nagyságát, aki méltó csodálatunkra és tiszteletünkre.
3. A bálványimádást kárhoztatja és állítja szembe Isten imádatának magasabbrendűségével (Zsolt 97:7).
4. Isten gyermekei dicsőítik Őt és örvendeznek kormányzatának igazságos ítéletei miatt (Zsolt 97:8-9).
5. Az Isten iránti szeretet arra indítja a hívőket, hogy elítéljék a gonoszsgot (Zsolt 97:10). Az Úr kimenteti és megszabadítja népét a gonosz kezéből. Ez elegendő ok arra, hogy ujjongjunk és hálát adjunk neki (Zsolt 97:11-12). Az isteni Király a béke és bizonyosság forrása gyermekei számára. „A hatalmas király szereti a jogosságot! Te határoztad meg, mi a helyénvaló, jogosságot és igazságot szerezteél Jákóbban” (Zsolt 99:4). Isten Király az egész föld felett, ezért neki énekeljünk (Zsolt 47:7)!

Isten a Bíró

Isten Király és Bíró. Az ókori Izraelben az uralkodó hirdetett ítéletet a perekben (lásd Dávid, 2Sám 14:1-23; Salamon, 2Kir 3:16-28). Ennélfogva a király-bíró ismerős fogalom volt az emberek számára. Amikor hallgatták a zsoltárirók énekeit az Úrról mint Bíróról, értették a gondolatot.

A 75. zsoltár kijelenti, hogy Isten bíróként „méltányosan ítél” (Zsolt 75:3). Tehát nem kell félnünk tőle, ha nem állunk az ellenség oldalán: „eljön, hogy megítélje e földet. Igazsággal ítéli majd a világot és hűségével a népeket” (Zsolt 96:13).

Ítéletének célja, hogy egyeseket „megalázzon” (a gonoszokat, Zsolt 75:5-6), másokat pedig felmagasztaljon (a hűségeseket, Zsolt 75:2-3, 8). Ugyanez az alapelv működik a vizsgálati ítéletben is (Dániel 7): Isten megbünteti a kis szarvat (Dán 7:26), népét pedig igazolja (Dán 7:22).

A hűségesek ünneplik Isten ítéletét (Zsolt 75:10), nem mintha örülnének a gonoszok megsemmisülésének, hanem mert az ígéreteihez hűséges Isten megszabadítja az ártatlant (lásd Jel 19:2). Isten hűségének és szabadításának gondolatát a 75. zsoltár végén is megtaláljuk: „*A gonoszok szarvait mind letördelem, az igaznak szarvai pedig fölmagasztaltatnak*” (Zsolt 75:11).

A szövetség Istene

Az ókori Közel-Keleten a szövetség sokszor a hatalmas király és hűbérese között kötött. Ez a megállapodás azt tartalmazta, mit kívánt a fejedelem a vazallusától azért, hogy az ő védelme alatt maradjon. Az Ószövetség a köznapi szóhasználatot vonatkoztatta a mennyei Király és követői közötti szövetségi viszony ábrázolására is. „Az ősi Közel-Keleten a nagy király a szerződésben két ígéretet tett vazallusának. Először: megtámadja a vazallust, ha fellázad ellene. Másodszor: megvédi, ha mások megtámadják” (Tremper Longman III és Raymond B. Dillard: *An Introduction to the Old Testament*. Grand Rapids, 2006, Zondervan, 260. o.). Ennek a tételnek a megértése bizalmat szül a hívőben, mert megtanulja, hogy Isten biztos védelmére támaszkodhat.

Ezen a háttéren Jahve a Zsoltárok Hőse. A 7. zsoltár a harcba indulók imádsága. Itt a zsoltáriró azt kéri Istentől, hogy avatkozzon be népe érdekében (Zsolt 7:2-3). Isten védelmére apellál, és kéri az Úr ellenségeinek legyőzését (Zsolt 7:5-10). A zsoltárosnak Isten a védelme (Zsolt 7:11), ennek a kifejezésnek a hallatán egy bástya vagy egy pajzs egyaránt megjelenhet lelki szemeink előtt. Isten a mennyei Harcos, aki kardot, íjat és nyilat hord magával, halálos fegyvereket (Zsolt 7:13-14), ellenségeinek csapdát készített (Zsolt 7:16).

A törvény Istene

Mivel Isten igazságos Király, „*megemlékezik szövetségéről mindörökké, rendelkezéséről, amelyet ezer nemzedékig megszabott*” (Zsolt 105:8). A szövetség alapja a törvény. Nem véletlen tehát, hogy *A Zsoltárok könyvének*

egyik fő témája az Úr parancsolata (lásd Zsoltárok 1). A leghosszabb zsoltár (amely egyúttal a Biblia leghosszabb könyve is), teljes egészében a Tórára, vagyis a Törvényre összpontosít.

A zsoltáríróknak a törvénnyel kapcsolatos látásmódja merőben különbözik attól, ami egyes körökben uralkodik manapság, miszerint Isten törvénye merev előírásokból áll, amelyeket szigorúan be kell tartani, különben durva büntetés jár bármely cikkelyének megsértéséért. Dávid a törvényre vonatkozóan azt mondja, hogy az megeleveníti a lelket, bölcsé teszi az együgyűt, megvidámítja a szívet, megvilágosítja a szemeket (Zsolt 19:8-11). Hányan tudnánk ugyanezt elmondani a saját országunk törvényeiről? A szövetségi kapcsolatban a parancsolatok olyan irányelvek, amelyek megvilágosítják az értelmet és képessé tesznek arra, hogy mély kapcsolatra jussunk Teremtőnkkel, Királyunkkal és Bíránkkal.

A Tóra inkább a „tanítás”, mint az „elvárások” fogalmát foglalja magában. Isten törvényeit ezért ábrázolják a Zsoltárok drága kincsként, amelyek *„kívánatosabbak az aranyból, még a sok színaranyból is. Édesebbek a méznél, még a csurgatott méznél is”* (Zsolt 19:11). Isten szövetsége alatt lenni azt jelenti, hogy szoros kapcsolatot ápolunk a Szentháromsággal.

Gyakorlati alkalmazás

Lenyűgöző a felismerés, hogy mennyire szorosan kapcsolódik egymáshoz az az öt teológiai téma, amit tanulmányoztunk ezen a héten. A tematikus láncolat azzal a kitételrel kezdődik, hogy Isten a Teremtő. Tagadni ezt az alapvető igazságot egyenlő azzal, hogy az ember elutasítja Őt, mint a világ Urát és Bíráját. Tehát ha nem Isten volna mindenek Bírója, akkor bárki bármit megtehetne, amit akar. Nem lenne örök törvény, aminek engedelmeskedni kellene. Nem lennének abszolút igazságok. Szomorú kimondani, de mindenfelől ez a filozófia ömlik ránk. Még a keresztények között is vannak, akik áldozatul esnek ennek az ártalmas kigondolásnak.

Ha elismerjük az Urat Teremtőnknek, akkor elfogadjuk uralmát az életünkben, és engedjük, hogy vezessen és helyreigazítson, amikor szükséges, hiszen Ő a Bíránk. Teremtőnk szeretetteljes szövetségi kapcsolatban szeretne lenni velünk. A Biblia azt ígéri, hogy ha engedelmeskedünk neki és vele járunk, nyugalmat találunk.

Van egy részlet, amit csak felületesen érintettünk ebben a leckében, ez pedig a dicsőítő, örömteli lelkület. Kérjünk meg valakit, aki kész rá (esetleg többeket), hogy olvassa fel hangosan az alábbi igeverseket! Törekedjünk olyan lelkületre, amilyen a zsoltárosé volt!

*„Jöjjetek, örvendezzünk az ÚRnak,
vigadozzunk szabadításunk kősziklájának!
Menjünk eléje hálaadással,
ujjongjunk neki zengedezve.
Mert nagy Isten az ÚR,
nagy király minden isten fölött” (Zsolt 95:1-3).*

Ne csak kérésekkel és panasszal legyenek tele az imáink, hanem hálával dicsőítsük Királyunkat és Bíránkat! Napi munkánkat könnyebben végezzük és az áhítataink is boldogabbak lesznek, ha szövetségi kapcsolatban vagyunk a menny Istenével.

„KÜZDÖTTEM ÉS GYŐZTEM!”

Andrew McChesney

Pedrót sokkolták a nővére szavai egy nap, amikor hazaért a gyülekezetből a mozambiki Maputóban.

- Ne menj vissza a hetednap adventista gyülekezetbe! - parancsolt rá. - Az nem jó egyház, hamis prófétái vannak. Ha megint elmész, nem lakhatsz tovább nálam!

Pedro fejében cikáztak az aggasztó gondolatok. Családi gondok miatt több mint ezer kilométerre kellett élnie a szülővárosától. Új volt a városban, ezért külön örömmel töltötte el, hogy talált egy adventista gyülekezetet. Most mégis azt kell hallania, hogy a nővére nem akarja megtérni őt az otthonában. Pedro azonban továbbra is járt a gyülekezetbe. A nővére nem adott neki enni. Gondolta, az éhség hatására majd jobb belátásra tér a testvére. A gyülekezet tagjai azonban ellátták élelemmel.

Egy szombat reggel a nővére azt mondta neki, hogy már ne is menjen vissza hozzá. Pedro elszomorodott, de nem csüggedt el. Látta, hogy valójában nem a nővérével van harca, hanem ő is részese annak a lelki küzdelemnek, ami Jézus és Sátán között dúl. Eszébe jutottak Pál szavai Ef 6:12-ből. A gyülekezetben kérte a lelkészt és a gyülekezeti tagokat, hogy imádkozzanak érte. Amikor aznap mégis megpróbált hazamenni, a nővére kidobta. Egy barátja felajánlotta, hogy két éjszakát nála tölthet, később pedig az egyik gyülekezeti tag felvette a háza gondnokának, ételért és szállásért cserébe. Pedro hiszi, hogy Isten munkálkodik a nővére szívében is. Azóta már jobb a kapcsolatuk, nem tiltja Pedrót a gyülekezettől.

- Felvettem a lelki fegyverzetet - mondja Pedro. - Küzdöttem és győztem. Mindenre képes vagyok Krisztus által, aki megerősít engem (Fil 4:13).

Meghallgat és megszabadít az Úr

Áttekintés

Alapige: Zsolt 34:18

A zsoltárok könyve imakönyv is. Legyen a téma akár dicsőítés, akár panasz, messiási remény, az Isten országa vagy a megváltás története, a zsoltárírók az Úrba vetett, erős bizalmukról tesznek tanúságot. Tekintet nélkül a szükségleteikre vagy a körülményeikre, bíznak abban, hogy a Teremtő velük van.

Az elmúlt héten Isten elsőségéről tanultunk, arról, hogy Ő az egyetlen Isten, akinek hatalmáról írnak a Zsoltárok. Ő a Teremtő, a Király, a Bíró. Ezek a leírások és hitvallomások arra indítják a zsoltárírókat, hogy bizonyosságuk legyen és higgyék: Isten bármilyen szorult helyzetből ki tudja szabadítani gyermekeit. Fontoljuk meg mi is alaposan és higgyük el ezt a csodálatos bizonyosságot! Legyünk készek megosztani osztályunk tagjaival a lelkesedést, amit ez a reménység ébreszt bennünk!

Kommentár

Isten hall bennünket

A zsoltáros folyamatosan könyörög az Úrhoz, hogy hallgassa meg őt. Néhány zsoltár ilyen felkiáltással kezdődik: Zsolt 4:2; 13:4; 17:1; 27:1; 28:2; 54:4; 55:2-3; 60:7; 61:2; 64:2; 86:1; 102:2; 108:7; 130:2; 140:7; 142:6; 143:1. A zsoltáros Istenhez kiált, mély bánattal a szívében: „URam, Seregek Istene! Hallgasd meg könyörgésemet! Figyelmezz rám, Jákób Istene” (Zsolt 84:9)! Imáinkban a zsoltárírók kérik, hogy Isten hallgassa meg őket (Zsolt 30:11; 38:16; 39:13; 66:17; 69:14, 17, 18; 119:145, 149), de bizonyosak abban, hogy „az ÚR meghallgatja és minden bajukból kimentí őket” (Zsolt 34:18). Meg is erősítették, hogy Isten meghallgatta panaszait és szükségleteiket (Zsolt 22:25; 28:7; 31:23; 34:5; 40:2; 66:19; 116:1; 120:1).

„Szavamat Istenhez emelem, és kiáltok, szavamat Istenhez emelem, hogy figyeljen rám” (Zsolt 77:1). A zsoltáros emlékezetében tartotta, miként válaszolt Isten az imáira a múltban, ez erősítette a bizalmát abban, hogy válaszolni fog most és a jövőben is. Szilárd hittel ismétli meg újra és újra, hogy az Úr válaszolni fog az imádságaira (Zsolt 4:2; 6:9-10; 10:17; 17:6; 65:3). Ez biztosít bennünket is arról, hogy Isten mindig elérhető, meghallgatja imáinkat reggel, délben vagy este (Zsolt 5:4; 55:18). A tapasztalat azt bizonyította, hogy ha valakit el is hagy a családja, Isten akkor is meghallgatja kiáltását (Zsolt 106:44).

A *hallani*, *hallgatni* ige (héberül *shamah [smá]*) többet jelent annál, mint-hogy észlelünk vagy rögzítünk egy hangot. Abban az összefüggésben, hogy az Úr a hallgató, cselekvést is jelent a *hallani*, *meghallgatni* ige. Vagyis bízhatunk abban, hogy imáikra válaszul Isten cselekedni fog népéért. Amikor Izrael Egyiptomban raboskodott, az Úr meghallgatta (2Móz 2:24) és megszabadította őket. A *zsoltárok* könyve felhívás, hogy mi is így bízunk az Úrban.

Isten gondoskodik

A *zsoltárok* könyve úgy mutatja be az Urat, mint hatalmas Királyt, aki kész harcolni népéért. Ugyanakkor jó és szeretetteljes Isten, gondot visel azokról, akik hisznek benne. Különböző képeket használ gyöngéd gondoskodásának bemutatására. Például törődő pásztorként ábrázolja, aki gondoskodik a védtelen bárányokról (23. zsoltár). Mindent biztosít számukra (Zsolt 23:1): pihenőhelyet, eledelt, vizet (Zsolt 23:2), kényelmet és vezetést (Zsolt 23:3), jelenlétét a halál árnyékának völgyében (Zsolt 23:4), bőséget (Zsolt 23:5), jóságát és kegyelmét (Zsolt 23:6).

A zsoltáriró a madár hasonlatát is használja, amely szárnyai alatt óvja a fiókáit – így szemlélteti Isten gondviselését (Zsolt 91:1, 4). Ő a megtartónk, aki mindig éberrel figyeli gyermekei szükségleteit (Zsolt 121:4). Olyan, mint egy édesapa, aki szereti gyermekeit (Zsolt 103:13). Ő az árvák védelmezője. Szeretete és védelme azonban felülmúlja az emberi gondoskodást, a szülői szeretetkötelékeket is: „*Ha apám és anyám elhagynának is, az ÚR magához vesz engem*” (Zsolt 27:10).

Gyöngéd leírás ez Isten gondoskodó törődéséről. Ezek a képek bátorítanak, hogy teljesen rá támaszkodjunk és bízunk gondoskodásában életünk minden területén.

Isten a menedékünk

A Biblia nem használ sok melléknevet, a héber költők inkább hasonlatokat, gazdag metaforákat alkalmaztak annak leírására, miként védelmezi követőit Isten a bonyolult világban: „*Mert te vagy az én menedékem és erős bástyám az ellenség ellen*” (Zsolt 61:4). Vizsgáljuk meg a következőket!

1. **Menedék** - (Zsolt 61:4; 143:9). Ez a kép biztonságos helyet szemléltet háború idején, menedéket vihar és hőség elől.
2. **Bástya** - (Zsolt 61:4). A tornyoknak a bibliai időkben sokkal erőteljesebb jelentéstartalma volt, ami a védelmet illeti, mint napjainkban. Háború vagy üldözés idején az emberek egy toronyban rejtőztek el, mint például Gedeon (Bír 8:17) és Abimélek (Bír 9:50-52). Zsolt 18:2-3 verse más, a Zsoltárok többi részéből származó metaforákat is tartalmaz, amelyek Jahvéra utalnak.
3. **Erősség** - Ez a kifejezés annak szilárd voltára vonatkozik, akinek a védelme alatt állunk.
4. **Kőszikla** - Ez a szó a héber nyelvben általában egy nagy kődarabot vagy sziklát jelöl, amely védelemül szolgált a támadások ellen. Benjámin maradéka Rimmón sziklájához menekült, ott rejtőzött el (Bír 20:47). Így menekültek meg a haláltól.
5. **Erőd, erődítmény** - Az erődök kicsi, jól védett katonai posztok voltak. Jósafát sok ilyet épített Júda földjén, hogy védje országát (2Krón 17:12).
6. **Pajzs** - A fegyverzetnek ez a része a katona legnagyobb védelme a harctéren (Zsolt 115:9).
7. **Vár** - A biztonság jelképe. A várak védelmi erődítmények voltak, amelyeket hegyekbe, hegyek tetejére (Bír 6:2) vagy a pusztaságba építettek (1Sám 23:14, 19).

Képzeld el, hogyan lehetne átültetni modern korunkra ezeket a jelképeket, hogy elmélyítsük Isten gondoskodó szeretetének és védelmének tudatát! Az biztos, hogy Isten mindennap oltalmaz bennünket a világ veszélyei között.

Isten a védőnk

Isten a védelmezőnk, szószólónk és bajnokunk. Ezeket a szóképeket a jog területéről kölcsönözték az írók (Jób 5:4), és elsősorban az özvegyek és árvák ügyeivel összefüggésben használták. *Jób* könyve és a Zsoltárok úgy ábrázolják az Urat, mint aki az özvegyek és árvák védel-

mezője (Zsolt 68:6, héberül *dayin*, jelentése: „bíró”). Ez a szó az „ítéletem és ügyem” kifejezésekkel áll párban (Zsolt 9:5), mint Zsolt 76:9 versében is, amely a szükségét szenvedők és kifosztottak védelmezőjeként ábrázolja Istent (Zsolt 10:17-18; vö. 5Móz 10:18; Zsolt 10:14). Istent magasztalják a szegények (Zsolt 74:21), mert „*nem veti meg és nem utálja meg a szegény nyomorúságát. Nem rejti el az arcát előle, és mikor hozzá kiált, meghallgatja*” (Zsolt 22:25). Jahve megvédi az elnyomottakat (Zsolt 72:4; 103:6; 146:7).

Isten a szabadítónk

Minden eddig vizsgált kifejezés és metafora azt mutatja be, miként gondskodik Isten a követőiről. Ezért nevezi az Írás úgy, hogy Szabadító. *A zsoltárok könyvében* négyszer találjuk ezt a kifejezést, az alábbi igeversekben:

1. Zsolt 18:3 szabadítónak nevezi Istent az ellenséggel való küzdelem kontextusában. Ez az ének hatalmas harcokként ábrázolja az Urat.
2. Zsolt 40:18 a bűnből való szabadulásról beszél. Dávid elismeri: „*annyi baj vett körül, hogy meg se számolhatom. Utolértek bűneim, a végét nem is látom*” (Zsolt 40:13).
3. A zsoltáríró a Szabadítót hívja (Zsolt 70:6), amikor megtámadják és az életére törnek.
4. A 144. zsoltárban a zsoltáríró arra kéri szabadítóját (Zsolt 144:2), hogy mentse meg azoktól, „*akiknek szája hazugságot beszél, s jobb kezük a hamisság jobbja*” (Zsolt 144:8).

Ahogy láthatjuk, Isten meg akar szabadítani bennünket bűneinktől, szorongásainktól és más emberekkel kapcsolatos problémáinktól. Így a szó legteljesebb értelmében mondhatjuk, hogy Jézus a Megváltónk.

Segítség a szentélyből

E heti tanulmányunk célja nem csupán az, hogy a zsoltárírók irodalmi nagyságát és művészetét csodáljuk. Azon túl, hogy örömmel olvassuk az érzékletes szóképeket, a Zsoltárok jelképei és metaforái mélységes betekintést nyújtanak Isten művébe, amelyet az emberiség megváltásáért végez. Dávid mondja: „*Fennszóval kiáltok az ÚRhoz, és ő meghallgat engem szent hegyéről*” (Zsolt 3:5) és „*meghallotta hangomat templomából*” (Zsolt 18:7). Tehát Isten szabadító munkája és gyöngéd gondoskodása a mennyei szentélyben végzett szolgálatával kezdődik.

A zsoltárok könyvének néhány kulcsmomentuma azt tanítja, hogy az Úr mennyei lakhelyén munkálkodik az emberekért (lásd Zsolt 11:4-5; 20:3; 29:9; 33:13-14; 60:8; 68:36; 96:1-13; 102:20-22; 150:1-6). E szakaszok, valamint más, a szentélyre vonatkozó ótestamentumi szövegek tanulmányozása után Elias Brasil de Souza kijelenti: „A mennyei szentélyt az istentisztelet helyeként is ábrázolja a Zsoltárok, ahol a mennyei lények dicsőítik Jahvét. A segítség, az engesztelés helye is ez, ahol a megtisztítást és megbocsátást biztosítja a Megváltó” (*The Heavenly Sanctuary/Temple Motif in the Hebrew Bible: Function and Relationship to the Earthly Counterparts*. Andrews University Dissertation, 2005, 538. o.).

Védelmeszónk és Szabadítónk meghallgat bennünket szent hegyéről, munkálkodik értünk. Hetednapi adventistaként a „mennyei szentély” kifejezést hallva a leggyakrabban az engesztelés napjára és az advent előtti ítéletre gondolunk. Természetesen ez a „jelenvaló igazság” központi témája. Ugyanakkor törekednünk kell arra is, hogy figyeljünk a mennyei Szentek Szentjében végzett megbocsátás, oltalom, gondoskodás és védelem munkájára is, amit még az engesztelési nap előtt végez az Úr. Krisztus papi közbenjáró szolgálata létfontosságú. Az egész menny együtt munkálkodik a bűnösök megmentésén (akik mi vagyunk).

Gyakorlati alkalmazás

A zsoltárok könyve az erőteljes érzelmek irata, amely az emelkedettől az keserűig, a nagyon összetettől az egyszerűig terjed, ugyanakkor a mély teológiai tételek könyve is. A bibliai igazságok, amelyeket e héten tanulunk, gazdagok képekben és metaforákban, csodálatos ígéreteket tartalmaznak, amelyeket naponkénti harcainkban igényelhetünk. Miközben olvassuk ezeket, szánjunk időt arra, hogy elmélkedjünk azokon, használva képzeletünket is, hogy jobban megértsük a bennük elrejtett igazságokat!

Ezen a héten arra került a hangsúly, hogy meggondoljuk: a menny Ura a mi Védelmeszónk és Szabadítónk. Hallja imáinkat és könyörgéseinket. Gondoskodik rólunk, törődik velünk. „*Letekint az ÚR az égből, lát minden embert*” (Zsolt 33:13). Az Úr együttérzően, gyöngéden tekint ránk és családukra, mennyei szentélyéből végtelen szeretettel és igazsággal mérlegeli cselekedeteinket.

IMAMEGHALLGATÁS PERTHBNEN

Andrew McChesney

Margaret és férje, Levana egy reggel a nappalijukban ültek az ausztráliai Perthben. Előző este értek haza egy hosszú utazásról Pápua Új-Guineából, ami mintegy 4 000 kilométer távolságra van tőlük. Margaret az édesapja utolsó szavain tűnődött, amelyekkel elköszönt tőle a repülőtéren.

- Margaret, Jézus hamar eljön! Amikor hazaértetek Perthbe, bár másnap már ott lenne Isten az ajtótok előtt!

Nem messze tőlük könyvevangélisták kis csoportja imádkozott a hetednapi adventista imaházban: Jo Laing és néhány barátja. Isten által elrendelt találkozásokért imádkoztak. Néhány órával később Jo bekopogott Margaret és Levana házának ajtaján. Levana érdeklődve vette kezébe a felajánlott könyvet, aminek a címe: *A nagy küzdelem*. Odaszólt a feleségének: - Drágám, ez a könyv nekünk is megvan, ugye? Margaret az ajtóhoz sietett, megerősítette, hogy valóban van egy példányuk a könyvből.

- Valamikor adventista voltam - kezdte, majd gyorsan elmesélte: az előző este értek haza Pápua Új-Guineából, ahol az édesapja búcsúzóul azt kívánta, hogy Isten másnap legyen ott az ajtajuk előtt. Nagy hőség volt, árnyékban 43° C, de Jo karja libabőrös lett a történet hallatán. Széles mosollyal néztek egymásra Margarettel, ámulva azon, hogyan válaszolt Isten Margaret édesapjának imájára. Néhány héttel később Margaret könnyes szemmel tett bizonyosságot a Bickley-i hetednapi adventista gyülekezetben arról, hogyan találta meg Isten az egyik elveszett bárányát.

Ének az Úrról idegen földön

Áttekintés

Alapige: Zsolt 137:4

A sok szenvedés és gonoszság bénító kérdéseket vet fel az emberekben Isten jellemével kapcsolatosan. Miért engedte meg Isten, hogy a bűn létezhessen? Miért engedi, hogy ártatlanok szenvedjenek? Miért engedi, hogy a bűn és a szenvedés ilyen sokáig tartson? Miért élhetik világukat a gonoszok? Vajon ködbe vesznek Isten ígéretei, amelyeket a Bibliában találunk? Vajon a Szentírás csak egy irodalmi remekmű, ami inspiráló ugyan, de nem Istentől ihletett a lelkeségre éhező emberek számára? Vagy ami még rosszabb, vajon a Biblia és ígéretei kegyes téveszmék, amelyek minden alapot nélkülöznek, hiszen Isten nem létezik - ahogy a szekuláris gondolkodók állítják?

Ezt a kérdéssort túl gyakran felteszik ma. Isten tetteinek megkérdőjelezése mások, különösen a fiatalok szívében is elveti a hitetlenség és a kétely magvait. Ennek gyakran az az eredménye, hogy „*a szeretet sokakban meghidegül*” (Mt 24:12).

A *zsoltárok* könyve sokkal több az Istent dicsőítő, kedves énekek gyűjteményénél. Az is célja, hogy általa elmélyítsük ismereteinket olyan összetett témákban is, mint a bűn és a szenvedés kérdése. Miközben ennek fényében vizsgáljuk a zsoltárokat, újra rácsodálkozunk, milyen nyers őszinteséggel nyilatkoznak szerzői az imáikban. Szókimondásuk emlékeztet arra, hogy mi is tehetünk fel kérdéseket az Úrnak. Isten szívesen meghallgatja aggodalmainkat, ha hittel és alázattal tárjuk fel azokat neki. Válaszolni fog azokra, bevilágítja az utat a kétellyel és félelemmel vívott harcunkban.

Kommentár

Miért engedte meg Isten a bűnt és a szenvedést?

Még ha a Zsoltárok nem is érinti hosszabban ezt a konkrét kérdést, a 74. és a 79. zsoltár Jeruzsálem pusztulásáról szól. E két zsoltár között figyelemre méltó hasonlóságokat fedezhetünk fel a bűn és a szenvedés témájával kapcsolatosan.

1. Mindkét zsoltár a szeretett város lerombolásáról szól (Zsolt 74:3-9; 79:1-4), amely gyászt vált ki a zsoltárosból.
2. Mindkettőben Aszáf könyörög azért, hogy látni akarja, amint az Úr visszafordítja a pusztulást (Zsolt 74:10-11; 79:5-7). Felteszi az Úrnak a „Meddig még?” kérdést.
3. Jeruzsálem szerencsétlen sorsának oka a nép bűne (Zsolt 79:8-10). Csak a 79. zsoltár említi, hogy Isten népe kudarcot vallott a hűség területén.
4. Mindkét énekből nyilvánvaló, hogy Aszáf nem veszíti el a mennyei Királyba vetett hitét (Zsolt 74:12-17), illetve bizalmát karja hatalmában (Zsolt 79:11).

Aszáfhoz hasonlóan mi is megkérdezhetjük, miért szembesülünk a bűnnel, a szenvedéssel és a halállal. Ezek olyan egyetemes kérdések, amelyeket kutató elmék az emberi történelem hajnala óta feltesznek. A válasz mindig ugyanaz: a bűn. A bűn betolakodott Isten teremtett világába. Attól kezdve, hogy Sátán elbukott a mennyben, a bűn az oka minden szenvedésnek és halálnak. Érvelhetünk úgy, hogy Isten szabad akaratot adott teremtményeinek, és filozofálhatunk a bűn és a szenvedés témájáról. A Biblia írói azonban őrizkedtek ettől. Aszáfhoz hasonlóan bízunk tehát a Teremtő hatalmas karjában és bölcsességében, hogy meg fogja oldani ezt a kérdést a saját módszerével, az általa meghatározott időben!

Miért engedi Isten szenvedni az ártatlanokat?

A tanulmány emlékeztet arra, hogy a bűn betegséget okozhat (Zsolt 41:4-5). Ezt a gondolatot szem előtt tartva fontoljuk meg a kérdést: „Miért engedi Isten, hogy ártatlanok szenvedjenek?” A következő négy zsoltár fényben gondolkozzunk erről: Zsoltár 6, 41, 88, 102!

Először arra figyelhetünk fel, hogy ez a négy ének a betegség miatti szenvedésről szól (Zsolt 6:3, 7, 8; 41:4; 88:4-10; 102:4-8, 10-12). Másodszor, a zsoltáríró gyógyításért könyörög az Úrhoz (Zsolt 6:3, 5; 41:2, 5; 88:2,

3, 14, 15; 102:2, 3). Úgy véli, az igazolás lenne számára ellenségei előtt (Zsolt 6:9-11; 41:6-13; 102:16-20). Végül pedig úgy érvel, hogy ha meghalna, már nem tudná dicsőíteni Isten nevét (Zsolt 6:6; 88:11-13).

Az elemzésnek ezen a pontján meg kell jegyezni, hogy a héber gondolkodásban nem sok helye volt az ember fájdalomával és szenvedésével kapcsolatos filozófiai kérdések felvetésének. A figyelem középpontjában Isten és az Ő dicsősége állt. A zsoltárirók elismerik, hogy Isten megengedi a szenvedést (Zsolt 6:2), és egyedül Ő adhat egészséget. Betegségükből meggyógyulva bizonyosságot akarnak tenni Isten gyógyító kegyelméről.

A mi hozzáállásunk is ilyen volt, amikor betegség sújtott bennünket? Általában panaszkodunk: „Miért én, Uram?” Nem lenne jobb, ha abban a nehéz percben bíznánk Istenben, várnánk az Ő igazolását, hogy majd bizonyosságot tehesünk dicsőségéről?

Miért nem vet véget Isten a szenvedéseknek?

Szenvedéseink közepette gyakran kérdezzük: „Hol van most Isten?” Ez a kérdés a legmélyebb gyötreléből és elkeseredésből fakad. Ilyen pillanatokban nem arra hajlunk, hogy fájdalmunk és szenvedésünk okairól folytassunk filozófiai elmélkedéseket, vagy éppen moralizáljunk, csak válaszokat akarunk és megkönnyebbülést. Kétségbeesésünkben pedig Istenhez fordulunk segítségért.

Figyeljük meg, még ha a zsoltáros azt is érzi, hogy a Teremtő nincs jelen, így könyörög: „Halld meg, URam, könyörgésemet, figyelj kiáltásomra, könnyhullatásomra ne maradj néma” (Zsolt 39:13). Tudja, hogy Isten ott van, még ha ennek nincs is külső jele. Ez a hit. Nem mondja, hogy „Feladom a hitemet, mert Isten nem válaszol. Nem is létezik.” Ehelyett bízunk az Úrban, vár rá, hiszi, hogy cselekedni fog érte a megfelelő pillanatban. „Csendesedjél le az ÚR előtt, és türelmesen várjad őt” (Zsolt 37:7)! Amikor Isten hallgat, ideje, hogy mi is csendben maradjunk és várjunk rá. A kérdés nem az, hogy „Hol van Isten?” Itt van, gondoskodik rólunk. A kérdés az: várunk-e rá, hogy cselekedjen értünk?

Meghiúsultak-e a Szentírás ígéretei?

A 77. zsoltár kételyt és csüggedést fejez ki, ami a nehézségek idején gyakran eláraszt bennünket.

„Örökre elvet az Úr?
Nem kedvez már nekem soha?
Meggzúnt a kegyelme?
Örökre meghíúsult az ígérete?
Elfeledkezett már kegyelméről?
Haragjában megvonja tőlem gyöngéd gondoskodását” (Zsolt 77:8-10)?

A válasz, amit maga az író ad, egyszerű, de létfontosságú: emlékezzünk ma Isten csodáira, amiket a múltban tett értünk (Zsolt 77:12-21). „Megemlékezem az ÚR cselekedeteiről, sőt megemlékezem hajdani csodáidról” (Zsolt 77:12). Ezután pedig Izrael történelmének legjelentősebb és legemlékezetesebb csodáját említi meg: Isten közbelépését az egyiptomi kivonulás során (Zsolt 77:15-16). Különös figyelmet szentel a Vörös-tenger kettéválasztásának (Zsolt 77:17-20): „Utad a tengeren át vezet”. Arra is visszaemlékezik, hogyan vezette Isten Mózes és Áron szolgálatát (Zsolt 77:21).

Ellen G. White megjegyzi: „Nem kell félnünk a jövőtől, kivéve, ha megfeledkezünk arról az útról, amelyen az Úr vezetett minket, és ha elfeledjük tanítását, amelyet történelmünk során adott” (*Testimonies* 9. köt. 10. o.).

Amikor betegek vagyunk vagy valamilyen próbával küzdünk, jól teszünk, ha gyakoroljuk a következő, hiterősítő dolgot: örökítsük meg egy naplóban az Úr legdrágább áldásait, amelyeket tapasztaltunk az életünk során, a legegyszerűbbektől a legemlékezetesebbekig! Hiszen nem így tett a zsoltáriró is?

Miért van jó dolga a gonoszoknak?

Dávid a vizsgálatunk tárgyát képező témát úgy mutatja be, hogy a következő tanácsba ágyazza: „Ne bosszankodj az elvetemültek miatt” (Zsolt 37:1), mert a gonosztevők el fognak veszni (Zsolt 37:2). Utána tanácsot ad az istenfélő életre vonatkozóan (Zsolt 37:3-9). Ezek a tényezők alapozzák meg az ember mentális egészségét és szilárdságát az igazságtalan világban.

Dávid ígéreteket is említ a parancsok mellett:

1. „Bízzál az Úrban...”

2. „Cselekedj jót...”

Ígéret: „akkor megmaradsz a földön, és az Örökkévaló jósága mindennel ellát.”

3. „Gyönyörködj az Úrban...”

Ígéret: „és megadja neked szíved kéréseit”.

4. „Hagyjad az ÚRra utadat...”

5. „...és bízzál benne”

Ígéret: „majd ő teljesíti” (Zsolt 37:5).

„Felhossa igazságodat, mint a világosságot, és jogodat, miként a delet” (Zsolt 37:6).

6. „Csendesedjél le az ÚR előtt...”

7. „...és türelmesen várjad őt!”

8. „Ne bosszankodjál azon, hogy azoknak szerencsés az útjuk, akik álnok tanácsokat követnek” (Zsolt 37:7).

9. „Szűnj meg haragudni...”

10. „...hagyj fel a heveskedéssel.”

11. „Ne bosszankodjál, az csak rosszra vinne” (Zsolt 37:8)!

Ígéret: „Mert az elvetemültek kipusztulnak; de akik az Úrban remélnek, ők öröklik a földet” (Zsolt 37:9).

Ez a zsoltár formáját és tartalmát illetően is egy remekmű. Amennyiben követjük a benne szereplő elveket, sok csalódást és keserűséget elkerülhetünk. Bátorító ígéreteket is tartalmaz, amelyek motiválnak arra, hogy átvigyük őket a gyakorlatba.

A zsoltáríró az ének további részében ugyanezeket a témákat fejtegeti: a) a gazdagok jóléte (Zsolt 37:12, 14); b) parancs, hogy bízzunk Jahvéban (Zsolt 37:27, 34, 37); c) az igazak magatartása (Zsolt 37:21, 26, 30-31); d) a gonosztevők veszte (Zsolt 37:10, 13, 15, 22, 35, 36, 38); e) ígéret a hűségesek számára (Zsolt 37:11, 16-20, 22-25; 28-29; 32-33; 39, 40). A felvetett témákat érdemes a legalaposabb tanulmányozni.

HÁTTAL ISTENNEK - 1. RÉSZ

Andrew McChesney

Az 5 éves Sekule mindig megrémült, amikor nagyanyja a pokollal ijesztgette.

- Ha nem vagy jó, pokolra kerülsz! - mondogatta neki.
- Hogy érted ezt? - kérdezett vissza a kisfiú.
- Úgy, hogy ha hazudsz vagy lopsz, a halálod után örökké égő tűzbe kerülsz.

Félelmet keltettek a fiú szívében a nagymamája szavai. Összezavarodott.

Egyszer azt mondta a nagymama, hogy Isten a szeretet, máskor pedig azzal ijesztgette, hogy a pokolra kerül. Nem értette. A szüleihez nem fordulhatott, mert ők nem voltak keresztények. A család az akkor még kommunista Montenegróban élt. Egy nap egy bokor mögé bújva szidta Istent.

- Nem tudom, miért teremtettél, hogy aztán elégezz a pokolban! Te nem is szeretsz, hanem egy szörny vagy! Nem tudok hinni benned, és nem is fogok!

Sekule akkor még csak 5 éves volt, de már hátat is fordított Istennek. Nem érdekelte többé. 9 évvel később, 14 éves korában egy bentlakásos iskolába került Bosznia-Hercegovinában. A szarajevói iskolában 700 fiú közül ő volt az egyetlen, aki Montenegróból érkezett. Folyamatosan küzdenie kellett azért, hogy elfogadják. Sokszor bántották, de ő is bántotta a nála kisebbeket. Három évnyi folyamatos harc után elkezdett vágyódni arra, hogy megismerje az igazságot. Azon tűnődött, hogy vajon igaza volt-e a nagymamájának abban, amit Istenről mondott. Szarajevóban jó néhány vallás képviseltette magát: az iszlám, a keleti ortodox, a római katolikus és a judaizmus. Sekule töprengett, hogy ha egy Isten van, akkor hogyan lehet ennyiféle hit? Eldöntötte, hogy az igazságot keresve sorban megismerkedik ezekkel a vallásokkal.

Folytatás következik

Felkelek!

Áttekintés

Alapige: Zsolt 12:6

A 4. tanulmányban azt a gondolatot vettük át, hogy Isten a menedékünk, bátyánk, várunk és erősségünk. Ezek a metaforák azt a bibliai igazságot fejezik ki, hogy Isten mindig hűséges gyermekei mellett áll, védelmezi őket, gondoskodik róluk. Ezen a héten hasonló szóképet tanulmányozunk: azt, hogy Isten hatalmas harcosként küzd gyermekeiért. A társadalmi elnyomás összefüggésében is meg kell vizsgálni a gondolatot, ami gyakori volt a bibliai időkben, de sajnós ma is. Az elnyomás elsődleges téma az Ószövetség könyveiben és visszhangzik a Zsoltárookban is. A hatalmasok magatartása komoly haragot kelthet bennünk, mégsem maradunk reménység nélkül: biztos, hogy az Úr az alázatosok védelmezője.

Kommentár

Kizsákmányolás

A mózesi törvény parancsba adja Isten népének, hogy három csoportra különösen ügyeljenek: a jövevényekre, az árvákra és az özvegyekre (5Móz 10:18; 14:29; 16:11, 14; 24:17-20; 26:12-13; 27:19). Nekik általában nem volt stabil jövedelemforrásuk, sokszor nem rendelkeztek saját földterülettel, amelyet megművelhettek volna, hogy fenntartsák családjukat. A perifériára szorultak helyet kerestek, ahol szolgaként dolgozhattak, vagy megengedték nekik, hogy az aratók után összegyűjtsék az elhullajtott, otthagyt gyümölcsöket és gabonát (lásd Ruth 2:6-8). A sebezhetőségük miatt számított az egyik legnagyobb bűnnek az özvegyek, árvák, idegenek kizsákmányolása az ószövetségi időkben. A próféták rendszeresen utasították a népet, hogy gondoskodjanak a hátrányos helyzetűekről (Ézs 1:17, 23; Jer 7:6; 22:3; Ez 22:7; Zak 7:10).

A zsoltáríró így jellemzi az Urat: „Árváknak atyja, özvegyek védelmezője Isten, szentséges hajlékában” (Zsolt 68:6). „Megoltalmazza az ÚR a jövevényeket” (Zsolt 12:6).

nyeket, megtartja az árvát és az özvegyet, de a gonoszok útját meggátolja” (Zsolt 146:9, vö. 10:14). Istenünk az elnyomottak és számkivetettek Istene.

Ma különböző szociális programokkal segítik az árvákat és az özvegyeket. Lehetőséget biztosítanak, segítenek a szegényeknek és nélkülözőknek továbblépni. A kormányok anyagi támogatást is nyújtanak a leginkább rászorulóknak, de mindig több a rászoruló – a gyülekezeten belül is –, mint amennyit az állami rendszer el tud látni. A szegénységen kívül megmutatkoznak az erőszak és a kizsákmányolás más formái is: például a megfélemlítés, megalázás és a kínzás. Keresztényként észre kell vennünk azokat, akiket bántalmazás és igazságtalanság ér, segítenünk kell nekik.

A bevándorlás egy másik, kihívást jelentő téma szerte a világon. Különleges figyelmet kell fordítanunk azokra, akik bevándorlóként érkeznek országunkba. A migráció a történelem első napjaitól kezdve létező kérdés. Az emberek mindig jobb lakóhelyeket kerestek, ahol megfelelő életkörülményeket teremthetnek. Isten kezében vagyunk: Ő azt kéri tőlünk, hogy segítsük és támogassuk az eltévedteket, a bevándorlókat, a jövevényeket, a társadalmunk számkivetettjeit. Irányítsuk tekintetüket a Mindenhatóra, aki az árvák és jövevények védelmezője!

Isten, a mennyei harcos

Az Ószövetség erőteljes metaforával utal Istenre, ami kisebb hangsúllyal ugyan, de az Újszövetségben is megjelenik, manapság azonban nem túl népszerű a keresztények között: Isten a harcos. Ez a gondolat talán túl keménynek, katonásnak tűnhet az olyan kultúrában, ami Isten szeretetét, kegyelmét, elfogadását, békéjét részesíti előnyben.

Isten gyakori bemutatása az, hogy a „seregek Ura” (Józs 5:14; 1Sám 1:11; 4:4; 17:45; 2Sám 7:26, Jer 10:16; 31:35; 32:18; Ám 5:15 stb.). Ezekben az igeszakaszokban úgy jelenik meg a Teremtő, mint a mennyei seregek parancsnoka. Ő is részt vesz a gonosz erők elleni harcban. Az Úr a „vitéz harcos” (2Móz 15:3), „előjön..., mint egy hős, felindul, mint egy harcos” (Ézs 42:13).

A zsoltáíró ezt a metaforát használja Zsolt 18:3-19 szakaszában, mert megszabadult (Zsolt 18:4) erős ellenségétől, gyűlölőitől, akik hatalma-

sabbak voltak nála (Zsolt 18:18). Jahvét itt harcosként ábrázolja a szöveg, aki küzd szolgájáért, hős, aki lován vágat népe elnyomói felé. Olvassuk el a 7-16. verseket! Négy jelenet szerepel itt:

Zsolt 18:7-9: Az isteni hős még a várában (templomában) van, igazságos haragra gerjed szolgájáért, miután meghallgatja imáját. Haragjában felkel, szolgája védelmére siet (Zsolt 18:9).

Zsolt 18:10-13: Az isteni harcos leírása, aki hatalmas erők felvonultatásával indul el. Ez a kép bizalmat ébreszt szolgájának szívében. Bizony, a mi Istenünk nem gyenge!

Zsolt 18:14-16: Ezekben a versekben egy hadihajó által indított támadást látunk, félelmes munícióval: jégesővel, tűzzel, nyilakkal és villámlással. A hadihajó képe a meteorológiai fegyvertárral együtt hatalmas harcost idéz, aki az igazságtalanság és az elnyomás miatt haragra gyúlva bátran és jogosan küzd hűséges szolgájáért.

Zsolt 18:17-20: Itt a szolga megszabadításáról olvasunk. A vitéz kiemeli, felszabadítja és igazolja őt: „*Tágas helyre vitt ki engem*” (Zsolt 18:20).

Lenyűgöző, részletes leírás ez arról, hogyan küzd az Úr gyermekeiért a legnagyobb próbák közepette is! Ha így ismerjük meg Isten jellemét, az át tudja formálni világunkat és az egyházat. Az elnyomottak és üldözöttek megnyugodhatnak annak bizonyosságában, hogy Isten harcol értük.

A vezetők elmarasztalása

A 82. zsoltár dorgálja a vezetőket, akiknek van ugyan hatalmuk és befolyásuk, mégsem védtek „*a szegények és árvák jogát*”, nem szolgáltattak „*igazságot... a nyomorultnak és elnyomottnak*” (Zsolt 82:3).

A zsoltár ír egy a találkozóról, ahol a vezetők feddést kapnak hanyagságukért és az elnyomottak iránti közönyükért. „*Meddig ítélték még hamisan, és pártoljátok a gonoszokat?*” – hangzik a kérdés (Zsolt 82:2). Vajon sok vezető manapság kevésbé bűnös ezekben a dolgokban? Vajon a szegények és a szűkölködők szenvedése nem a korrupció eredménye? Továbbá nem a saját önzésünk és kapzsiságunk okozza, hogy csak

magunkra és családunkra figyelünk, miközben elfeledkezünk azokról, akik körülöttünk élnek és segítségre van szükségük? A jótékonyságnak otthon kell kezdődnie, saját családunkban és életünkben. Meg kell tanítanunk a gyermekeinket arra, hogy mindig legyenek kedvesek és bőkezűek azokkal, akik szükségben vannak.

A zsoltáríró arra emlékeztet, hogy „istenek” vagyunk, „a Felséges fiai” (Zsolt 82:6). Isten az Ő képére és hasonlatosságára teremtett bennünket (1Móz 1:26), ami azt jelenti, hogy intelligens, erkölcsi ítélőképességgel megáldott lények vagyunk. Ezért támogatnunk kell a szenvedőket, az idegeneket és a szükségben lévőket. Bármilyen is a befolyási körünk – szomszédság, munkahely – legyünk mindig a segítség forrásai a nélkülözők számára!

Isten ítélete

A csütörtöki tanulmány arra hív, hogy gondoljuk át az elnyomottak helyzetét a mennyei szentélyben folyó, utolsó ítélet (Zsolt 96:6-10; 99:1-4; 132:7-9, 13-18), valamint az Isten és Sátán közt zajló nagy küzdelem összefüggésében, ahogy azt Dániel és a Jelenések ábrázolja.

Dániel 7 az advent előtti, mennyben zajló ítélet két célját tárja fel: megbüntetni az elnyomót (Dán 7:26) és igazolni az elnyomottakat (Dán 7:22). Az ítélet megerősíti, hogy Isten az igazak érdekében cselekszik.

A jelenések könyvében az ítélet a szenthelyen történik. Jelenések 6-ból megtudjuk, hogy az oltár alatt vannak azoknak a „lelkei”, „akik megölettek az Isten beszédeért és a bizonyágtételért” (Jel 6:9). Fehér ruhát kapnak, míg várnak az Úr végső lépésére, hogy megváltsa őket a halálból.

Jelenések 8 a hét angyalnak adott hét trombitáról szóló látomással kezdődik (Jel 8:2). Az angyalok az arany oltár közelében, Isten trónja előtt állnak (Jel 8:3). A trombiták a Teremtő ítéletének szimbólumai azok ellen az erők ellen, akik Isten népét üldözték a történelem hosszú évszázadain át (lásd a hét pecsétet Jelenések 6-7-ben). A szentély az a hely, ahol az Úr cselekszik népéért, hogy megmentse és megóvja őket elnyomóiktól. Tehát nem véletlen egybeesés, hogy a hét csapással a templomból, Isten ítélőszékétől (Jel 15:5-6) jön ki a hét angyal.

A zsoltárok könyve arra bátorít, hogy imádkozzunk a mennyei Atyához szabadításért, ez a kijelentés komoly vádemelés Isten népének elnyomói ellen, ugyanakkor a hit forrása az elnyomottak számára. „Hadd menjünk be hajlékaiba, hadd boruljunk le lába zsámolyához! Indulj el, URam, nyugvóhelyedre, te és hatalmad ládája” (Zsolt 132:7-8)!

Az ebben a versben megfogalmazott bibliai igazság feltárja azt a tényt, amin fontos elmélkednünk. Igen, meg kell tenni minden tőlünk telhetőt azért, hogy segítsük és támogassuk a szűkölködőket, az özvegyeket és az árvákat, de azt is szem előtt kell tartanunk, hogy minden elnyomás és szenvedés végső megoldása a mennyből fog érkezni. Ne essünk annak a gondolatnak a csapdájába, hogy az egyháznak itt a földön kell kiharcolnia a szociális igazságot, vagy hogy közösségünk fő célja az lenne, hogy politikai csatározásokba kezdjen a társadalmi igazságtalanságok megoldására. Egy ilyen bonyolult kérdést teljes egészében megoldani csakis a seregek Ura képes. Hitünknek arra az ígéretre kell irányulnia, hogy Isten cselekszik az érdekünkben. Az emberi hatalom ereje délibáb.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Isten az oltalma és menedéke azoknak, akik bajban vannak. Ő az isteni harcos is, aki küzd az elnyomottakért. Sőt mi több, Ő a kezdeményező, a vezető. Ezért legyünk mi is kezdeményezők a szociális problémák kezelésében, amelyekkel szembesülünk. Biztosan nem tudunk megoldani mindent, de küzdhetünk azért, hogy jó hatással legyünk a környezetünkre, a körülöttünk élő sebezhető, kizsákmányolt emberek, a szegények, a számkivetettek, az üldözöttek életére. Értelmes, életet megváltoztató dolgokat tehetünk a kisebbségekért, akik a társadalom peremén élnek, mint ahogy Jézus tette ezt a földön a vámszedők, a bűnösök (Mt 9:10; Lk 7:37-39) és a számkivetettek esetében (Mt 15:21-28).

Ha mi közönyösek vagyunk a társadalomban tapasztalható szenvedéssel és igazságtalanságokkal szemben és nem próbálunk enyhíteni azon, akkor a zsoltáriró feddése nekünk is szól (Zsoltárok 82). Végül pedig emlékeznünk kell arra, hogy az igazságtalan világban tapasztalható gonoszság megoldása a mennyei szentélyből fog érkezni. Tegyük meg a saját részünket, és bízzuk a mennyei Harcosra az igazság végső kivívását!

MEGHÍVÁS A GYÜLEKEZETBE - 2. RÉSZ

Andrew McChesney

A 17 éves szarajevói középiskolás, Sekule meg akarta ismerni az igazságot, ezért elkezdte látogatni a különböző templomokat, de nem kapott kielégítő válaszokat arra a kérdésre, hogy ha Isten a szeretet, akkor miért égeti az embereket örökké a pokolban. Úgy döntött, hogy saját maga keresi meg a választ. Azon a nyáron, amikor hazament Montenegróba, minden egyes nap elolvasott egy-egy bibliai könyvet. Sok mindent tanult, de még többet szeretett volna tudni, mert kérdései merültek fel. Többféle istentiszteletre is ellátogatott, de a hetednapos adventistákhoz nem tette be a lábát, mert rosszakat hallott róluk. Örültnek könyvelte el őket, akik nem ismerhetik az igazságot. Mivel egyetlen gyülekezetben vagy templomban sem kapott megfelelő választ a kérdéseire, megint arra jutott, hogy talán mégsem létezik Isten. Abbahagyta a Biblia olvasását is.

A kollégiumban az egyik tanárnője meglátta nála a Bibliát. Éppen azt akarta ellenőrizni, hogy rejtegetnek-e a fiúk alkoholt vagy drogokat.

- Neked van Bibliád?! - csodálkozott a tanárnő.
- Igen! - válaszolta Sekule.
- És mit tanultál belőle?
- Sok mindent!

A tanárnő feltett neki néhány villámkérdést Dániel könyvéből, és ő kapásból válaszolt mindegyikre. A tanárnő meglepődött, és meghívta a fiút a gyülekezetbe. Sekule nem merte visszautasítani a meghívást, hiszen a tanára volt, és tartott tőle, hogy lerontja az osztályzatait, ha nem megy el.

- Rendben, elmegyek - ígérte meg, de közben esze ágában sem volt.

Folytatás következik

Az egekig ér kegyelmed

Áttekintés

Alapigék: Zsoltárok 51; 103; 113; 123; 130; 136

A kegyelem szó meghatározása az *Oxford Nyelvi Szótárban* így olvasható: „Együttérzés vagy megbocsátás gyakorlása valaki iránt, akit az ember megbüntethetne.” A *Magyar nyelv értelmező szótárában* pedig így olvashatjuk: „Büntetés elengedése vagy a bosszúról való lemondás annak a részéről, akinek a másik fél teljesen ki van szolgáltatva.” A fentebb felsorolt ígészakaszok tükrözik a definíciókban foglalt állításokat.

A kegyelem fontos szó, ami reménnyel és lelkesedéssel tölti el az emberi szívet. Bárki, aki szenved a rossz döntéseinek következményeitől, érezheti, miként tűnik el a büntudat terhe, amikor kegyelmet, irgalmat tapasztal. Amikor egy határidőt meghosszabbítanak a számunkra vagy elengedik egy adósságunkat, hihetetlen megkönnyebbülést érzünk a felajánlott kegyelem miatt.

Ezen a héten a Teremtő kegyelméről tanulunk, ahogyan az hat különböző zsoltárban megjelenik. A Zsoltárokból a legmagasztosabb megnyilvánulási formájában látható: amikor az egyedül szent Isten a bűnösre terjeszti ki irgalmát, kész megbocsátani és megváltani ingyen, kegyelemből.

Amikor ezt a hat zsoltárt eredeti héber nyelven olvassuk, látható, hogy íróik négy különböző héber szót használnak a kegyelemre. Ennek a négy szónak és jelentéstartalmuknak megértésével mélyebb bepillantást kapunk abba, mit jelent Isten szeretete. A héber kifejezések elemzése közben gondoljuk át, miként erősíti ez személyes meglátásunkat a „kegyelemmel” kapcsolatosan.

Kommentár

Hesed

A *hesed* az Ószövetségben a legáltalánosabban használt héber szó a kegyelemre. Leginkább jóságnak fordíthatjuk. Zsolt 109:12, 16 versei a szegények, árvák és szűkölködők iránti együttérzéssel kapcsolják össze. Isten menti meg népét a tragédiáktól és az elnyomóktól, a zsoltáríró ezért kegyelmes tetteiért dicsóítja a nevét (Zsolt 31:8, 22; 32:10; 57:4; 59:11; 94:18; 143:12).

Ezt az összefüggést szem előtt tartva kezdjük el a *hesed* (kegyelem) tanulmányozását. Figyeljük meg, hogyan kapcsolódik a szabadításhoz! A zsoltáros kegyelemért esedezik a csapások, üldözés, pusztai vándorlás, betegségek, vihar vagy fogság idején (Zsolt 57:2-5; 23:6; 40:12). A *hesed*-et szabadító erőnek, vagy szabadító képességnek is tartja (Zsolt 31:17; 59:11, 17-18; 62:12-13; 94:18; 109:26), tehát lényegében Isten megmentő tette, amelyet népéért hajt végre (Zsolt 119:88, 149, 159).

A szót a zsoltárírók a védelemmel összefüggésben is használják. Zsolt 36:11-12 és 32:10-ben az író *hesedért* könyörög, hogy Isten védje meg a gonosz, arrogáns emberektől. A *hesedet* Isten hűségével is azonosítják (lásd 85. és 90. zsoltár).

Továbbá Zsolt 6:4 versében a *hesed* óvja magát a létezést. Máshol a zsoltáríró azért könyörög az Úrnak, hogy őrizze meg őt (Zsolt 119:88, 149), hiszen felismeri, hogy Isten szeretete és jóvolta fontos tényező élete megtartásában és helyreállításában (Zsolt 119:159).

Végül a *hesed* örök (Zsolt 89:3, 29, 34; 103:17; 117:2; 138:8), mégpedig azért, mert a Mindenható jellemvonása. Ez a bizonyosság jó hír a hívőnek! „Mert jó az ÚR, örökké megmarad kegyelme, és hűsége nemzedékről nemzedékre” (Zsolt 100:5; lásd 106:1; 107:1). A Zsoltárok arról is beszélnek, hogy aki *hesedet* kér Istentől, az jó kapcsolatban van vele. A hívők fejezzék ki Istenbe vetett bizalmukat (Zsolt 31:15, 18; 119:41-42; 143:8) és reménykedjenek a kegyelemben (Zsolt 33:18, 22; 147:11), hogy annak részesei lehessenek.

Isten azokat részesíti kegyelmében, akik várnak az Úrra. Sőt mi több, a hit a feltétele annak, hogy részesüljünk Isten kegyelmében.

Raham

Zsolt 51:3 verse három szót is használ a kegyelemre:

„Könyörülj (hanan) rajtam, Istenem,
a te kegyelmességed (hesed) szerint,
nagy irgalmasságod (raham) szerint
töröld el bűneimet!”

A *raham* szó abból a héber főnévből ered, ami azt jelenti: „méh”, „has” (1Móz 29:31; Zsolt 22:10). Ez magában hordozza az a jelentésárnyalatot, hogy az anya gyöngéden gondoskodik a kisbabájáról (lásd Jób 24:20). A *raham* a haraggal ellentétes érzelmet is jelent (Ám 1:11; Zak 1:12-17). Ez az érzelem jóindulat, ami messze felülmúlja azt, amit valaki érdemel (1Móz 43:14; 1Kir 8:50). Ebben az összefüggésben a *raham* azt jelenti, hogy „együttérzést, jóindulatot tanúsítani” valaki iránt (Neh 1:11; Zsolt 106:46), mint amikor egy hatalmas ügy dönt, hogy jóindulatot tanúsít egy alattvalója iránt. Ez a magyarázat Isten irántunk való kegyelmének a lényege.

Isten kegyelme „részvétet, együttérzést jelent, amely velünk tart a második mér földre is, megbocsátja a bűnt és kárhoytatás helyett kegyelmez” (*New International Dictionary of Old Testament Exegesis*. Grand Rapids, MI, 1997, Zondervan, 3. köt. 1091. o.). Ennél is több, hogy az Úr részvétet tanúsít azok iránt is, akik a bűntől sérültek és hátat fordítottak neki. Bár nem érdemeljük meg kegyelmét, irgalmából felemel bennünket és pártfogásába vesz.

Hanan

A *hanan* szó jelentése: „jóindulat”, „kegyelmesnek, bőkezűnek lenni valakivel”, „szánni valakit”. A *hanan* szó általában abban a formában fordul elő, hogy „kegyet/kedvet találni valaki szemében” (1Móz 30:24; 39:7; Ruth 2:13; 1Sám 20:3). Ezt a jelentést az Isten és népe közti kapcsolatra alkalmazták az írók. Az alany pedig elsősorban Isten, hiszen Ő gyakorolja a kegyelmet (*hanan*). Teremtényeihez való viszonyulására és tetteire mutat ez a szó. Isten szabadon árasztja jóindulatát mindenki-re, aki csak hajlandó elfogadni (1Móz 6:8-9; Péld 3:3-4; Ézs 30:19), de vissza is tarthatja kegyelmét, ha ajánlatát visszautasítják (Jer 16:13), vagy amikor gyermekei részéről nincs jele a megtérésnek (Neh 9:17, 31).

A Zsoltárokból gyakran találjuk ezt a könyörgést: „*Könyörülj rajtam*” (Zsolt 4:2)! A zsoltáríró azért kéri ezt, mert tudja, hogy az Úr kegyelmes (Zsolt 86:15-17) és meghallgatja a hívő esdeklő szavait (Zsolt 6:10; 28:2, 6). A Teremtő kegyelméből ad eledelt (Zsolt 111:4-5), bőséges aratást (Zsolt 67:2, 7), igazságszolgáltatást (Zsolt 103:6-8) és elsősorban, mint ahogy azt már tanultuk a hét folyamán, bűnbocsánatot (Zsolt 51:3; 123:3).

Abból a szempontból tanulmányozzuk át a 103. zsoltárt, hogy mit mond még az Úr kegyelmének természetéről: „*Irgalmas (raham) és könyörülő (hanan) az ÚR, késedelmes a haragra, és nagy a kegyelme (hesed). Nem fedd minduntalan, és nem tartja meg haragját örökké. Nem bűneink szerint cselekszik velünk, és nem álnokságaink szerint fizet nekünk*” (Zsolt 103:8-10).

Ahogy láthatjuk, a zsoltáros azt tanítja, hogy Isten szeretete együttérző, gyöngéd, határtalan és végtelen.

Miként nyilváníthatják ki Isten követői kegyelmét másoknak? A zsoltáros a *hanan* szót használja arra, ha valaki kedves egy felebarátjával, ha segíti a szegényeket (Péld 28:8), együttérzést tanúsít a szenvedők iránt (Jób 29:21) és gondot visel az idősekről (5Móz 28:50). Az ilyen tettek nem néha-néha megtörténő dolgok, hanem az odaszentelt életű hívő életmódját jelentik (Péld 14:21). A *zsoltárok könyve* világosan beszél Isten elvárásáról, hogy követői legyenek irgalmasak, mert „*az igaz irgalmas és adakozó*” (Zsolt 37:21, 26). Az igazakat a jótékonyság lelkülete jellemzi (Zsolt 112:4-5). A tanulság világos: kedvesnek kell lennünk, hogy Isten is kegyelmes legyen hozzánk. Ahogy Zsolt 123:2 mondja: „*Íme, miként a szolgálók szemé uruknak kezére néz, miként a szolgálólány szemé asszonya kezére, úgy néz szemünk Istenünkre, az ÚRra, míg nem megkönyörül (hanan) rajtunk!*”

Seliha

„*De nálad van a bocsánat (seliha), hogy féljenek téged*” (Zsolt 130:4)! Ez a kifejezés a héber *salah* igéből származik („megbocsátani”, „elnézni”). Az állítmánynak az Úr az egyetlen alanya. A *seliha* azt jelenti, hogy a megbocsátás olyan cselekedet, amit egyedül Isten tehet meg. A bűnbocsánat alapja pedig az Úr kegyelme (Zsolt 86:5).

Zsolt 25:11-18 szerint a bűnbocsánat a bűnök eltávolítását jelenti. Dániel azt is hozzáteszi, hogy a megbocsátás magába foglalja a bűnért járó büntetés elhárítását is (Dán 9:16). 2Móz 34:6-9 szakasza emlékeztet arra, hogy az Úr „*irgalmas (raham) és kegyelmes (hanan) Isten, késedelmes a haragra, nagy az irgalmassága (hesed) és igazsága. Irgalmas (hesed) marad ezerízíg, megbocsát hamisságot, vétket és bűnt. De nem hagyja a bűnt büntetlenül*”. Dávid tehát itt azt mondja, hogy a megbocsátáshoz szükséges a bűnök megvallása (Zsolt 32:2-5). A Zsoltárok szintén összekapcsolja a megbocsátást olyan szavakkal, mint például „*tisztíts meg*” (Zsolt 51:4), „*töröld el*” (Zsolt 51:11), „*meggyógyítja*” (Zsolt 103:3).

A zsoltáríró bűnbánattal és alázattal kéri Istentől a bűnbocsánatot, és teljesen biztos abban, hogy Isten eltörli bűnét (Zsolt 25:11-18). Dicsőíti az Urat azért, mert feloldozást nyert (Zsolt 103:3-4). Levonhatjuk tehát a következtetést, hogy a megbocsátás csakis Isten *hesed*-je (kegyelme) miatt lehetséges, amelyet teremtményei iránt tanúsít.

Gyakorlati alkalmazás

Lelki életünkre nézve világos tanulságokat vonhatunk le a kegyelem szó héber megfelelőinek tanulmányozása alapján: 1) az Úr fenséges kegyelmét adja, pedig nem érdemeljük meg. Az ajándék bizonyossága szabadítson meg bennünket az idegességtől, a terhelt lelkiismerettől és múltunk árnyaitól. 2) A *hesed* (kegyelem) több, mint egy gyöngéd érzés Isten szívében. Szabadítás és védelem: Isten valódi cselekvése népe érdekében. 3) Az Úr együttérzése örökké tart, vagyis mindig elérhető. Ha még nem a miénk, az csak azért lehet, mert még bűnben vagyunk, nem pedig azért, mert kimerítettük Isten szeretetének határait. 4) A kegyelem (*raham*) azt mutatja: az egész világon a legnagyobb hatalom kész lehajolni, hogy felemeljen bennünket és a karjaiban hordozzon. Magasságos helyéről leereszkedik, hogy megmutassa részvétét irántunk. 5) „Kedvet találni Isten szemében” arra utal, hogy készségek és nyitottak vagyunk Isten kegyelmének befogadására. 6) Végül a *seliha* újfajta betekintést nyújt Teremtőnk jóságának mélységébe és szélességébe. E legfontosabb gondolat azonban azt hangsúlyozza, hogy olyan irgalmasnak és kedvesnek kell lennünk felebarátainkkal, mint amit Isten irántunk tanúsít.

A TEHER LEGÖRDÜL – 3. RÉSZ

Andrew McChesney

Egy péntek este Sekule a szarajevói iskola kollégiumának ajtaja előtt állt. Egy fiú korábban sértegette, és Sekule ezt meg akarta bosszulni azzal, hogy alaposan megveri. Miközben várt, egy barátja megkínálta konyakkal. Sekule ivott, aztán lerészegedve elaludt, másnap reggelig nem ébredt fel. Amikor felkelt, tudta, hogy a haverjai piszkálni fogják, amiért nem állt bosszút magáért. Elhatározta, hogy elbújik előlük, de hová menjen? Akkor eszébe jutott a tanárnő meghívása. Szombat reggel volt. A haja hosszú, zsíros, egy hónapja nem mosta meg, a lehelete bűzös, mégis elment a gyülekezetbe. Amikor megérkezett, nézegette, hogy hová üljön le. Kinézett magának egy helyes lányt, leült mellé. Amikor a lelkész prédikálni kezdett, Sekulének még az álla is leesett a csodálkozástól. A lelkész bibliai válaszokat adott az Istennel és a poklallal kapcsolatos kérdéseire. Úgy érezte, mintha nagy teher gördülne le a szívéről. Arról hallott, hogy Isten a szeretet (1Jn 4:8), aki minden bűnöst meg akar menteni (Lk 19:10), nem fog senkit örökké tűzben égetni (Mal 4:1, 3; Zsolt 37:10-11). Miután véget ért a prédikáció, valaki meghívta Sekulét az evangelizációs alkalmakra, és ő járt is, szorgalmasan. A sorozat végén a fiú kérdésekkel bombázta a lelkészt, hogy mondja el neki, mit tehet és mit nem.

- Bármit megtehetsz - mondta neki a lelkész.
- Ne beszéljen velem így! - erősködött a fiú. - Mondja meg nekem, hogyan éljek!
- Jól van... ne dolgozz szombaton, ne járj iskolába szombaton, ne verekedj, ne egyél tisztátalan húsokat, sőt, ha lehet, semmilyen húsfélét ne egyél.
- Rendben - válaszolta Sekule. És attól kezdve sosem dolgozott vagy ment iskolába szombaton. Nem verekedett többet, húst sem evett. Hat hónap múlva, 18 éves korában megkeresztelkedett. Azonnal elfogadta az adventista tanításokat, azért, mert bibliai válaszokat kapott az Istennel és poklallal kapcsolatos kérdéseire.

Folytatás következik

Bölcsesség az igaz élethez

Áttekintés

Alapigék: Zsoltárok 1; 19; 32; 34; 37; 49; 73; 112; 119; 127; 128; 133

Bevezetés: Hogyan határoznánk meg, mi a bölcsesség? Egy meghatározás szerint: „Az emberek által összegyűjtött ismeretek és elvek összessége, egy adott társadalomban vagy időszakban.” A bölcsesség arra is utal, hogy valaki „egészségesen és helyesen cselekszik, illetve dönt”. Az alábbi értelemben is használjuk a bölcsesség szót: „tapasztalatok, tudás és jó ítélőképesség” (*Oxford értelmező szótár*). A bölcsesség a tudásra vonatkozik, beleértve azt is, hogy valaki képes megfontolt, okos döntést hozni.

Akinek széleskörű a tudása egy bizonyos tudományos vagy irodalmi területen, azt „bölcshöz” nevezzük. A közfelfogásban a bölcsesség gyakran utal arra, hogy az ember gyakorlatra vagy ismeretre tesz szert egy konkrét területen. Jelentheti azt a képességet is, hogy meg tudunk fejteni rejtélyeket, vagy magasabb spirituális szintre jutunk.

Ezen a héten azt gondoljuk át, hogy bibliai szempontból mi a bölcsesség. Tanulmányunk során nemcsak a fogalmat határozzuk meg a Szentírás alapján, hanem megkísérlünk leszűrni néhány bölcs alapelvet is a mindennapi életünkre vonatkozóan. Hiszen mi a bibliai bölcsesség, ha nem gyakorlati tudás és ítélőképesség: Krisztus elvei szerint élni mindennapjainkat? Tanulmányunk célja, hogy megragadjuk és alkalmazzuk a bibliai bölcsesség elveit az életünkben.

Kommentár

A bölcsesség bibliai meghatározása

A bölcsesség megértéséhez az alapige: Péld 1:7 (lásd még 9:10): „Az Úrnak félelme az ismeret kezdete. A bölcsességet és erkölcsi tanítást csupán a bolondok vetik meg.” A bibliai bölcsesség alapja „az Úrnak félelme”, amit a Szentírás tiszteletteljes engedelmességgként határoz meg (5Móz

6:2; 8:6; 31:12; Préd 12:15). 5Móz 10:12-13 egyenlőségjelet tesz az Úr félelme és aközött, hogy „mindenben az ő útjain járj”, „szeresd őt”, „tiszteled az URat, a te Istenedet teljes szivedből és teljes lelkedből”, „tartsd meg az ÚR parancsolatait és rendelkezéseit”. Összefoglalva, ezek a kifejezések annak szükségességét hangsúlyozzák, mennyire fontos bensőséges és mély tapasztalatot ápolni Teremtőnkkel az életünk során.

Péld 8:13 további szempontot ad a bölcsesség értelmezéséhez, mikor elmondja, mi *nem* bölcsesség: „Az ÚR félelme a gonosz gyűlölése. A kevélységet és fölfuvalkodottságot, a gonoszság útját és az álnok száját gyűlölöm.” Figyeljük meg, hogy „a bölcsesség kezdete” itt is összekapcsolódik a gyakorlati, morális tettekkel.

Elmondhatjuk tehát, hogy a bibliai bölcsesség „egyfajta életszemlélet, megközelítés, amely magába foglalja az ifjúság helyes magatartásra és erkölcsiségre való nevelését, és azt is, hogy az ember megválaszolja az élet értelmére vonatkozó filozófiai kérdéseket” (C. H. Bullock: „Bölcsesség” c. szócikke, *Bakers Evangelical Dictionary of Biblical Theology*. www.biblestudytools.com/dictionaries/bakers-evangelical-dictionary/wisdom.html).

Gondolataink megnyilvánulnak a szívjóságban és az istenfélő életben, valamint Istenbe vetett hitünkben. A hit és a cselekedetek nem jelentenek ellentétpárt. A kettő szétválasztása mesterséges és önkényes lépés, ami a görög filozófiából ered. Az Ótestamentum idején élt emberek számára a bölcsesség érett hitben, helyes döntések meghozatalában nyilvánult meg, ami indította őket, hogy kedvesek és igazságosak legyenek a felebarátaikkal.

„Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosság Atyjától száll alá” (Jak 1:17). A bölcsesség Isten ajándéka azoknak, akik alázatos hittel kérik azt tőle (1Kir 3:12; Zsolt 51:8; Péld 2:6; Jak 1:5-7).

A bölcsesség jellemzői

A bibliai bölcsességet nagyrészt költői formában jegyezték fel. *Jób könyve*, *A példabeszédek könyve* és *A prédikátor könyve* a bölcsességirodalom példái a Szentírásban. Egyes szerzők ide sorolják még az *Énekek énekét* is (de meg kell jegyeznünk, hogy ez vita tárgya).

A bibliai bölcsesség fő témái a teremtés, a törvény, tanácsok a bölcs és érett élethez, Isten félelme és az ítélet. A *példabeszédek könyve* valószínűleg a bibliai bölcsességirodalom legismertebb példája: az 1-9. fejezetek értékes gondolatokat tartalmaznak. Ezeket a fejezeteket gondosan olvasva megfigyelhetjük, hogy a bölcsesség tétele egész sor tanítást foglal magába azzal kapcsolatban, hogyan éljen az ember istenfélő életet, hogyan kerüljük el a becstelen és gonosz utakat. A 10. fejezettől kezdve több mint 600 bölcs mondás (közmondás, szállóige) szerepel benne, rövid mondatok, a gyakorlati életben alkalmazható tanácsok sokféle területen, legyen az házasság, szerelem, kapcsolatok, anyagi kérdések, politikai ügyek, gyermeknevelés stb.

A Példabeszédek gyakorlati tanácsaival ellentétben *Jób könyve* inkább értekezés a szenvedésről, az ítéletről, az igazolásról. Ezek a témák is a bölcsességgel kapcsolatosak, de Isten szempontjából. A Jóbról és szenvedéseiről szóló beszámolóból bontakozik ki a mondanivaló. Ez az elemzés jellegében nem filozófiai, hanem Istentől ered. A könyv kulcsfejezete a 28., amely azzal a gondolattal zárul, hogy Isten tisztelete és a neki való engedelmesség a bölcsesség kulcsa: „Íme, az Úr félelme a bölcsesség, és a gonosztól való eltávolodás az értelem” (Jób 28:28).

Bölcsesség a Zsoltárokbán

Sok bibliakutató a Szentírás bölcsességirodalmába sorol bizonyos zsoltárokat is. „Bár a bölcsességirodalom körébe tartozó zsoltárok beazonosítása továbbra is vita tárgyát képezi, a legtöbben elismerik a bölcsességirodalom hatását a következő zsoltárokbán: 1, 19, 32, 34, 37, 49, 73, 112, 119, 127, 128, 133. Az 1. zsoltár komoly hangsúlyt helyez a törvény és a magatartás témájára, és ezzel a nyitással *A zsoltárok könyve* egészének bölcsesség-jelleget ad. Ugyanez elmondható a 19. zsoltárról is, mivel a teremtést és a törvényt hangsúlyozza, a 119. zsoltárból is a bölcsesség árad, hiszen a leghosszabb elmélkedést tartalmazza a Tóráról” (Elias Brasil de Souza: „Bölcsesség Dániel könyvében” c. írása „*The End from the Beginning*”: *Festschrift Honoring Merling Alomía*. szerk. Benjamin Rojas, Teofilo Correa, Lael Caesar, Joel Turpo. Lima, Peru, 2015, Universidad Peruana Union, 267-268. o.).

Az alábbiakban részletezni fogjuk, miként jelenik meg a bölcsesség a már említett zsoltárokbán:

1. zsoltár. A zsoltár kétféle életutat tár az olvasó elé: az igazság (Zsolt 1:2-3), illetve a gonoszság útját (Zsolt 1:4-5). Az ének úgy kezdődik, hogy az igaz a gonoszokkal ellentétes irányba tart (Zsolt 1:1). Döntései következtében nagyon eltérő lesz a gonosz sorsa az igazétól (Zsolt 1:6).

19. zsoltár. Ez a zsoltár két, egymástól élesen elkülöníthető részből áll. Az első azt tartalmazza, miként nyilatkoztatta ki Isten önmagát a teremtésben (Zsolt 19:1-7), a második pedig a törvény általi kinyilatkoztatásról szól (Zsolt 19:8-15). Ez a két téma igen fontos a bibliai bölcsesség megértéséhez és eléréséhez. Mindkettő inspirációt jelent a hívőnek, aki törekszik arra, hogy „feddhetetlen” és „sok vétektől tiszta” legyen (Zsolt 19:14).

32. zsoltár. Ez az ének szembeállítja egymással a megtérő, bűnbánó, valamint a gonosz embert (Zsolt 32:10-11). A bölcsesség útmutató, tanító hangnemén szól (Zsolt 32:8-9), ami gyakori a bölcsességirodalomban (Péld 4:1-15; 6:20-23; 7:1-5).

34. zsoltár. A 34. zsoltár néhány verse emlékeztet a bölcsességirodalomból ismert, gyakorlati tanácsokra. Olvashatjuk benne az apa gyöngéd kérését a fiához, hogy vágyjon a hosszú életre, kövesse az Úr félelmét és meneküljön a büntől (Zsolt 34:12-15). E tanácsokat követően a zsoltáríró szemléletesen ír a hűséges ember sorsáról (Zsolt 34:16-17, 23). Kétségtelen, hogy a legjobb döntés az életben, ha a bölcsesség útján járunk.

37. zsoltár. Válaszol a nagy kérdésre: Miért élnek jól a gonoszok? Mostanában mi is feltesszük ugyanezt a kérdést. Ha elemezzük az itt található választ, az bizony nem filozófiai, hanem hittel teljes tanács arra nézve, hogy éljünk igaz életet. Gondolkodjunk el ennek az éneknek az időtlen bölcsességén!

49. zsoltár. *„Szám bölcsességet beszél, szívem elmélkedése értelem. Példabeszédre fordítom fületem, hárfaszóval kezdem rejtvényemet”* (Zsolt 49:4-5). Innen lép tovább az író, részletezi a látszólag jól élő gonoszok sorsát (Zsolt 49:6-21).

73. zsoltár. A héberek igyekeztek megérteni, miért van gonoszság a világban, a társadalomban miért tiporják az igazságot. Küzdöttek

ezzel, akár látszott az isteni igazságszolgáltatás, akár nem. Ez a kérdés nem jelentett kisebb gondot számukra, mint amit ma jelent nekünk.

112. zsoltár. Az Úr félelméből eredő áldásokat taglalja (Zsolt 112:1). 16 áldás szerepel itt az igazaknak (Zsolt 112:2-9). Ezeknek a tüzetes vizsgálata mutatja, hogy az Úr félelme azt jelenti: a legnagyobb lelki magasságok felé törekszünk a mindennapjainkban. A zsoltár azzal zárul, hogy milyen komor sors vár a gonoszokra – ellentétben az igazakéval.

119. zsoltár. A *zsoltárok könyve* leghosszabb éneke a Tóráról (törvényről) szól, ami alatt nem csak a mózesi törvényt érti. A Tóra az egész Szentírásra utal. Isten Igéje megváltoztatja azok életét, akik megragadják tanításait.

127. zsoltár. Ez az ének mindössze 5 versszakos, és arról szól, milyen áldásokat áraszt az Úr azok otthonára és gyermekeire, akik benne bíznak. Talán ezért tulajdonítanak bölcsesség-jelleget ennek a zsoltárnak. A bölcsességre kell legdrágább kincsünket, a családot alapoznunk.

128. zsoltár. E rövid zsoltár sorait is a bölcsességirodalom körébe sorolják, mert arról szól, hogy Isten uralkodik mindenkinek az otthonában, „*aki féli az Urat*” (Zsolt 128:1, 4).

133. zsoltár. Egyesek megkérdőjelezik, hogy ez a zsoltár a bölcsességirodalom körébe tartozna, de az „*amikor a testvérek egységben együtt laknak*” kifejezés a bölcsességirodalom körébe sorolható. A Mindenható vágya, hogy követőit áthassa a testvériség lelkülete. Az egység a keresztényi élet gyakorlati bizonyítéka.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Az Ószövetség tanítása szerint bibliai bölcsesség a létfontosságú, üdv-történeti kérdések megértése, mint például az élet eredete (teremtés), a törvény (Isten jellemének elvei a mindennapi életünkben), Isten félelme (tiszteletteljes szeretet, ami örömteli engedelmisségben nyilvánul meg) és az ítélet (az igazak és gonoszok sorsa). A bölcsesség gyakorlati tudás is, ami felkészít arra, hogy érett és istenfélő életet éljünk otthon, a környezetünkben és a munkahelyen.

ELBOCSÁTÓ ÜNNEPSÉG SZOMBATON – 4. RÉSZ

Andrew McChesney

Két héttel Sekule keresztsége után kitört a boszniai háború. Sekule elmene-kült a szarajevói bentlakásos iskolából, és 15 napig rejtőzködött. Amikor visszaosont a kollégiumba, hogy összeszedje a dolgait, látta, hogy a kato-nák felgyújtják az épületet. Mind elégették a kis könyvtárra való könyvet, amit összegyűjtött. Mindenét elvesztette. Hazatért montenegrói falujába. Otthon nem fogadták jól a hírt, hogy csatlakozott a Hetednap Adventista Egyházhoz. Nem értették, miért nem eszik húst, elvitték orvoshoz is. Az édesanyja azt gondolta, hogy átok ül a fián, ezért segítséget kért vala-kitől, aki fekete mágiával foglalkozott. Amikor már máshoz nem tudtak folyamodni, elküldték a hadseregbe. 1992 volt, tombolt a háború. Amikor akkoriban besoroztak valakit, az egyet jelentett azzal, hogy hábo-rúba küldik.

A családok nagy ünnepségeket rendeztek az újonnan besorozott katonák búcsúztatására. Sekule ünnepségét egy decemberi szombatra tervezték a szülei, 200 vendéget hívtak meg, Sekule azonban inkább a gyülekezet-be ment.

Amikor a nap lement délután 4 óra körül, ő is hazatért. Úgy gondolta, hogy a ház tele lesz vendégekkel, és majd megszidják, hogy tiszteletlenül késett a saját ünnepségéről. Otthon azonban csak a nagypját találta kint a teraszon. Megkérdezte tőle, hogy hányan jöttek el, mire azt a választ kapta, hogy még senki. – Miért nem jöttek? – kérdezte Sekule. – Senki nem tudja – volt a válasz. Majd lassan érkezni kezdtek a vendégek. – Miért most jöttök? – érdeklődött tőlük Sekule. – Mert valaki azt mondta, hogy délután 5 óra után jöjjünk. – Ki mondta ezt? – kérdezte Sekule. Senki nem tudta. Abban a pillanatban Sekule megértette, hogy Isten óvta meg őt.

Utána bevonult a seregbe.

Folytatás következik

Áldott, ki jó az Úr nevében

Áttekintés

Alapige: Zsolt 118:22-23

Ezen a héten az egész Szentírás legmagasztosabb témáját fogjuk tanulmányozni: Urunkról és Megváltónkról, Jézus Krisztusról szóló szakaszokat. A Szentírás megértése szempontjából kulcsfontosságú, hogy Jézus személye áll az egész Biblia középpontjában, ami alól *A zsoltárok könyve* sem kivétel. A dicsőítő, bűnbocsánatot kérő, igazságért, ítéletért könyörgő zsoltárok között szerepelnek azok is, amelyek Jézust Pásztorként, szenvedő Messiásként, Dávid Fiaként, örökkévaló Királyként és mennyei Főpapként ábrázolják. E leírások segítenek jobban megérteni a megváltási tervben betöltött, mindenképp felett álló szerepét és nagy szeretetét.

A zsoltárok könyve tágabb betekintést enged Jézus mennyei szolgálatába és második eljövetelebe. Ezen a héten ezt fogjuk áttekinteni.

Kommentár

Az Újszövetség írói fontos forrásnak tartották *A zsoltárok könyvét* Krisztus életének és munkájának megértéséhez. Az Újszövetség sok utalást vesz belőle, hogy bemutassa, miként teljesítette be Jézus az ószövetségi prófeciákat. Ezek egy része szó szerinti idézet, más része hivatkozás, azaz közvetett utalás egy-egy ószövetségi igeversre, az azokban megfogalmazott gondolatra.

A Zsoltárokból sok az utalás Krisztus istenségére és földi szolgálatára. A zsoltárírók a Szentlélek vezetésével hozzájárultak Jézus munkájának előkészítéséhez és bejelentéséhez is. Az eddigiekre gondolva figyeljünk most azokra a versekre a Zsoltárokból, amelyeket az újszövetségi írók Jézusra vonatkoztattak!

Jézus az Ószövetség Jahvéja, Ő Isten!

Prófécia	Zsoltár	Újszövetségi alkalmazás
Jézust imádni kell	Zsolt 97:7	Zsid 1:6
Jézus Isten, Ő tiszteletet kap	Zsolt 45:7-8	Zsid 1:8-9
Jézus Teremtő és örökkévaló	Zsolt 102:26-28	Zsid 1:10-12
Jézus Isten Fia	Zsolt 2:7	ApCsel 13:33; Zsid 1:5; 5:5

Jézus istensége fontos téma az Újszövetség írói számára, mint ahogy annak kell lennie a mi számunkra is. A Jahve istenségére utaló szakaszokat Pál és Lukács Jézusra vonatkoztatta. Jézus áldozata isteni volta miatt egyedülálló és hatalmas, hiszen maga a Teremtő halt meg a kereszten, hogy megváltson bennünket! Mélységes gondolat! Nem foghatjuk fel igazán ezt most, de még az örökkévalóságban sem, viszont ha törekszünk erre, elmélkedünk rajta, az át fogja formálni a szívünket.

Jézus élete és szolgálata

Prófécia	Zsoltár	Újszövetségi alkalmazás
Jézus testté létele és tökéletes áldozata	Zsolt 40:7-11	Zsid 10:5-7
Isten háza iránti szeretete	Zsolt 69:10	Jn 2:17
Jézus példázatokot mond	Zsolt 78:2	Mt 13:35
Jézus mennyei kenyérrel táplálja az embereket	Zsolt 78:24	Jn 6:31
Jézus a Szegletkő	Zsolt 118:22	Mt 21:42; Mk 12:10-11; Lk 20:17
A gyerekek dicsőítik Jézust a templomban	Zsolt 8:3	Mt 21:16

Az evangéliumok és az Újszövetség írói megértették, hogy Jézus szolgálatát hirdetik az Ószövetségben bizonyos szakaszok, mint például a Zsoltárok.

Ha számba vesszük az Újszövetségben található, a Zsoltárokból származó idézeteket, kétségtelenül kijelenthetjük, hogy az Újszövetség szerzőinek a Zsoltárok volt a kedvenc könyve. Megerősítették verseivel, hogy a próféták megjövendölték Jézus földi szolgálatának jelentős eseményeit. Ezek közül hatot említettünk meg a fenti táblázatban.

Jézus szenvedés és halála

Prófécia	Zsoltár	Újszövetségi alkalmazás
Jézust elárulja egy közeli barátja	Zsolt 41:10	Jn 13:18
Ellenségei epét és ecetet adnak neki, amikor szomjazik	Zsolt 69:22	Mt 27:34, 48
Elhagyatva érzi magát Istentől	Zsolt 22:2	Mt 27:46; Mk 15:34
Gúnyolják	Zsolt 22:8	Mt 27:39; Lk 23:35
Ellenségei a fejüket csóválják, amikor látják	Zsolt 109:25	Mt 27:39
Megvetik a hitét	Zsolt 22:9	Mt 27:43
Köntösén megosztóznak	Zsolt 22:19	Mt 27:35; Mk 15:24
Szégyen lett barátai szemében	Zsolt 88:9	Lk 23:49
Jézus utolsó szavai	Zsolt 31:6	Lk 23:46
Csontjait nem törik meg	Zsolt 34:21	Jn 19:36
Teste nem porlad el a sírban	Zsolt 16:8-11	ApCsel 2:25-28; 13:35

Az apostolok igyekeztek szentírási bizonyítékokkal alátámasztani Jézus szenvedését és halálát, mint az Ószövetségben részletesen megjövendölt eseményt. (Itt most csak a Zsoltárokból származó bizonyítékokat vesszük sorra. Természetesen Krisztus szenvedésére vonatkozóan jóval több bizonyíték található az Ószövetségben, különösen *Ézsaiás próféta könyvében*.)

A Zsoltárokból származó szentírási bizonyítékok sokasága igazolja Jézus kínszenvedésének, halálának és feltámadásának valóságát. Keresztre feszítése és

feltámadása a megváltás történetének két csúcspontja a bűneset és a második advent között, ez a megváltási terv legfőbb pontja.

Jézus felmagasztaltatása a feltámadása után

Prófécia	Zsoltár	Újszövetségi alkalmazás
A Messiás az Úr jobbára ül	Zsolt 110:1	Mt 22:34; Mk 12:36; Lk 20:42; ApCsel 2:34
Dávid leszármazottja foglalja el Dávid trónját	Zsolt 132:11	ApCsel 2:30
Jézus uralkodik a nemzetek felett	Zsolt 2:1-2	ApCsel 4:25-26
Jézus pap Melkisédek rendje szerint	Zsolt 110:1	Zsid 5:6, 10; 6:20; 7:17, 21
Jézus foglyokat vezetett „fogva”	Zsolt 68:19	Ef 4:7-8

Jézus mennyei engesztelő szolgálata nem kevésbé fontos, mint az az engesztelő áldozat, amit a Golgota hegyén hozott értünk. Nem véletlen tehát, hogy az újtestamentumi szerzők a 110. zsoltárból idéztek legtöbbször, illetve utaltak azokra. Zsolt 110:1 versét 17 esetben használják az Újszövetség írói: Mt 22:44; 26:64; Mk 12:36; 16:19; Lk 20:42-43; 22:69; ApCsel 2:34, 35; 1Kor 15:25; Ef 1:20; Kol 3:1; Zsid 1:3, 13; 8:1; 10:12, 13; 12:2; Zsolt 110:4 versét pedig négyszer idézik: Zsid 5:6; 6:20; 7:17, 21.

A keresztények napi, lelki tapasztalataihhoz fontos Jézus mennyei szolgálata. Meg kell értenünk értünk végzett munkáját. *A zsidókhöz írt levél* nagy bizonyossággal jelenti ki: „*hozzá menekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet, amely biztos és erős horgonya lelkünknek, és beljebb hatol a kárpitnál, hova útnyitóul bement értünk Jézus, aki örökre a Melkisédek rendje szerinti főpap lett*” (Zsid 6:19-20; idézi Zsolt 110:4 végét).

Istennek a Zsoltárokból bemutatott jellemtulajdonságait az Újszövetség Jézusra vonatkoztatja

Jobban megérthetjük, hogyan vonatkoznak Jézusra a Zsoltárokból található messiási jellemzők, ha megvizsgáljuk az alábbi példákat, összevetve újszövetségi párjukkal.

Az Úr jóságát meg lehet „ízlelni”, személyesen tapasztalható: Zsolt 34:9 (1Pt 2:3-4)

Jézus megbocsátja bűneinket: Zsolt 103:2-3 (Lk 5:21, 24)

Ő az élet: Zsolt 36:10 (Jn 1:4)

Ő a Kőszikla: Zsolt 18:3; 95:1 (1Pt 2:6; 1Kor 10:4)

Ő igaz: Zsolt 129:4; 145:17 (1Jn 1:9; 2:1)

Mindenütt jelenlévő: Zsolt 139:8 (Ef 1:23; Mt 18:20)

Országá örökkévaló: Zsolt 145:13 (Dán 7:14, az ember Fia)

Igéje a hívőben lakozik: Zsolt 119:11 (Kol 3:16)

Ahogy ezek a példák mutatják, a Zsoltárok Istene a Messiás, aki az Újszövetségben megjelenik. Tehát az Ótestamentum Istene nem más, mint akit az Újszövetség is bemutat.

A 24. zsoltár messiási hangja

Néhány zsoltár bizonyos messiási eseményekre vagy képekre utal, a 24. zsoltár is ilyen. Az 1-6. versek visszautalnak a 15. zsoltárra, adott a témabeli egyezőség. Bepillantást enged abba, hogy kik léphetnek be a szentélybe, illetve Isten szent hegyére.

A 7-10. versektől a zsoltár messiási hangot üt meg. Leírja, hogyan lép be az Úr a szent városba. Sok bibliamagyarázó – így Ellen G. White is – Jézus mennybemenetelére vonatkoztatja ezt a részt (lásd *Early Writings*. [Tapasztalatok és látomások.] 190-192. o.). Örömteli képet fest arról, ahogyan belép mennyei országába éneklő angyalok kíséretében, akik a dicsőség Királyának, valamint erős és hatalmas Úrnak, hatalmasan hadakozó Úrnak nevezik (Zsolt 24:8). Ez a jelenet egy kis képe a jövőbeni, világraszóló eseménynek, amikor a megváltottak átlépik majd a szent város kapuit.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Összegzésként először gondoljuk át, hogy miért is fontos az e heti tanulmány lelki életünkre nézve! Először, megerősítést kaptunk arra, hogy a prófétai Ige valóban isteni eredetű. Mi mással magyaráznánk a Kr. e. 10-5. században élt bibliai írók számos kijelentését, amelyek a legapróbb részletekig tévedhetetlen pontossággal jövendölték meg az eljövendő Messiás életeseményeit?

A HŰSÉG MESSZIRE MEGY - 5. RÉSZ

Andrew McChesney

A seregben töltött első néhány hétre Sekulét több katonatársával együtt a hegyekbe küldték dolgozni az egykori Jugoszlávia területén. Egy péntek délután parancsot kapott, hogy késő estig lapátolja a szenetet. Úgy szólt a parancs, hogy 15 percet lapátoljon, 10 percet pihenjen, majd így tovább. Ő azt válaszolta a tisztnek, hogy két és fél óráig egyfolytában lapátol, de amikor lemegy a nap, már egyáltalán nem fog dolgozni. A tiszt nem hitt neki, azt állította, senki sem tud két és fél órán át szünet nélkül szenetet lapátolni. Sekule azonban megtanult keményen dolgozni Montenegróban, és olyan gyorsan lapátolt, ahogyan csak tudott. A társai figyelmeztették, hogy lassítson.

- Értetek dolgozom, hogy nektek könnyebb legyen, nem magam miatt! - mondta. Mindenki meglepetésére Secule tényleg ellapátolta a megadott mennyiségű szenet naplementére. Ezzel őszinte tiszteletet váltott ki a katonatársaiból. A tiszt azonban szombatira is beosztotta dolgozni. Ő tisztelettel kijelentette, hogy szombaton nem dolgozhat, mert hetednap Adventista. - Hát akkor ki fog maga helyett dolgozni? - rivallt rá a tiszt. Erre minden katonatársa egyhangúlag rávágta: majd mi dolgozunk helyette!

Seculét könnyekig meghatotta a felismerés, hogy mennyire fontos nem csak Istenhez, de embertársaihoz is hűségesnek lenni. *„Szeresd azért az Urat, a te Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erőddel. Ez az első parancsolat. A második pedig ehhez hasonló: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Nincs más, ezeknél nagyobb parancsolat”* (Mk 12:30-31).

Folytatás következik

A múlt tanulságai

Áttekintés

Alapige: Zsolt 78:3-4

A Szentírás nem filozófiakönyv emberi találgatásokkal Isten tulajdonságairól és tanításairól, az Úr cselekedeteit tartalmazza, amelyeket az idő kezdetétől fogva végrehajtott. Ezeken az eseményeken keresztül megtudhatjuk, ki Ő és milyen tervei vannak az emberiséggel. A Szentírás sok kritikus a bibliai igazságon ütközik meg. Nem tudják elfogadni azt a gondolatot, hogy Isten aktívan munkálkodik a történelemben és részt vesz az emberiség ügyeiben. Ez egyenlő lenne annak beismerésével, hogy Ő a világegyetem Ura, így minden emberé is, tehát el kell fogadnunk uralmát és törvényét. Az önző szív nem akarja elfogadni, hogy Isten hűséget igényel, illetve isteni tekintéllyel bír az emberek felett.

Ezen a héten azt fogjuk tanulmányozni, mit vallottak a zsoldtárírók Jahve munkálkodásáról népük történelmében.

Kommentár

A történelem a Szentírás gerince

Ahogy már a bevezetésben említettük, a Biblia bemutatja, miként viszi végbe céljait a Mindenható az emberi ügyekben az idő kezdetétől fogva. „Világosan láthatjuk, hogy az emberi érdekek, hatalmi törekvések és szenvedélyek keresztül-kasul futó szövevénye alatt és fölött egyaránt a mindenható, kegyelmes Isten munkálta csendesen és türelmesen saját akaratát és terveit” (Ellen G. White: *Nevelés*. Budapest, 2015, Advent Kiadó, 151. o.).

Mózes első könyvétől A jelenések könyvéig a megváltás történetéről olvashatunk. Minden, amit az Úr tett, az elveszettek megmentését szolgálta. A Bibliában is ezt a célt látjuk, hiszen ez a megváltás történetének könyve. A Szentírás 21 könyve elbeszélő jellegű, a többi – legyen az prófécia, költé-

szet, bölcsesség- vagy apokaliptikus irodalom, lelkgondozói vagy személyes levél - szintén tartalmaz történeteket, történelmet, vagy utal azokra.

A Szentírás Szerzője él, jelen van, beavatkozik a földi eseményekbe, a Biblia üzenetének ereje ebben rejlik. Amikor például megtudjuk: Jónás történetében Isten uralja és irányítja a tengert, a szeleket, a nagy halat, a tőköt és a férget is, biztosak lehetünk benne, hogy ez a négy fejezet nem csupán egy tizedrangú író novellája, amit sebtében firkantott le. A Biblia azt tanítja, hogy a Teremtő uralta a természeti erőket akkor, és így van ez most is. A történelmet a Szentírásból kihagyva vallásos mesék gyűjteményét kapjuk, amelyek nem befolyásolhatják az életünket. Sajnos éppen ez a gondolat hatja át a mai társadalmakat. A Biblia - ellentétben a szekuláris gondolkodással - azt hangsúlyozza, hogy az Úr nemcsak munkálkodik a történelem során, hanem dinamikus és megmentő közösséget is ápol teremtményeivel.

Történelem - költészetben elbeszélve

A Szentírás egyik érdekes vonása, hogy a történelmi eseményeket gyakran költői formában beszéli el. Erős az az előítélet - aminek megszilárdulására kétségkívül hatott kultúránk világi irodalmának tanulmányozása -, hogy a történelemírás szigorúan prózai stílushoz kötött. A legtöbb mai társadalomban költészettel csak érzelmeket fejeznek ki, mivel nem tartják megfelelőnek „komoly dolgok” vagy a történészek kutatásainak rögzítésére.

A Szentlélek számára azonban nem jelentenek akadályt az ilyen korlátozások. Csak vessük össze 2Mózes 14. és 15. fejezetét! Mindkettő a Vörös-tenger kettéválasztásáról szól, de különböző irodalmi formában, a 14. fejezet prózában mondja el a történetet, míg a 15. fejezet költeményben. Hasonló ez Bírák 4. és 5. fejezetéhez, amelyekben az Írás Debóra és Bárak győzelmét jegyzi fel Jábin, Hácór királya és annak seregei felett. A 4. fejezet stílusa próza, az 5. fejezeté viszont vers. Tanulságos összehasonlítani ugyanazon események prózai, illetve költői formájú leírását. Nem szabad elutasítani a történelmi eseményekről szóló zsoltárokat, mint kevésbé „történelmi” vagy hiteles forrásokat, csupán verses formájuk miatt. A költészet elfogadott forma, amivel a Biblia írói a Szentlélek ihletése nyomán éltek, hogy hassanak a hívőkre és erősítsék hitüket.

A kivonulás meghatározó jelentősége az Ószövetségben

Hat zsoltár is felidéz egy eseményt, amelyre most figyelni fogunk, ez pedig a kivonulás: Zsolt 78:12-55; 80:9-12; 105:26-41; 106:7-33; 135:8-12; 136:10-22. Izrael Egyiptomból való szabadulása a bűntől való szabadulás jelképe. A 136. zsoltár ezt a teremtéssel állítja párhuzamba, Isten hatalmának bizonyítékaként. A kivonulás a Tízparancsolat alapja is (2Móz 20:2). A páska emlékezés a kivonulás eseményére, tulajdonképpen Izrael függetlenség napi ünnepe, de nemcsak polgári, politikai vagy katonai jelentőségű, hanem lelki ünnep is, előrevetíti a Messiás általi, még nagyobb szabadítást. A kivonulás fontos csúcspont Izrael történelmében, ezért megfelelő példája annak, hogyan szabadítja meg Isten az emberiséget a bűntől. A beszámolót páratlan, hőskölteménybe illő drámává teszi az, hogy Isten eltávolítja a világot uraló gonoszt a megdönt-hetetlennek tűnő pozíciójából, mint ahogy a keserves szolgaság és rab-ság megnyomorító nehézségei, az egyszerű Pásztor alázata, akit szabadítótól küldött az Atya és a Mindenható csodái is, amelyeket a nép megmentéséért vitt véghez.

A kivonulás paradigmája megismétlődik az új exodusban, amikor a zsidók visszatértek Babilonból Júdeába. Pál elmondja: a kivonulás legfontosabb tanulságainak hatására ma is növekedhet bennünk a hit, hogy Isten megszabadítja népét a bűn világából, Jézus Krisztusban új élet reménységét adja (1Kor 10:1-4). A páska történetének részletei (2Mózes 12; 3Móz 23:4-8; 5Móz 16:1-8) „csak árnyékai az eljövendőknek” (lásd Kol 2:16-17), előképekben és jelképekben tárják fel Jézus Krisztus szenvedéstörténetét és halálát. Ezt észben tartva jobban megérthetjük, hogy a Zsoltárokból oly hangsúlyos kivonulás miért mutat túl a zsidó népen és bír különös jelentőséggel a vég idején élő hívők számára is.

Mondjátok el gyermekeiteknek!

Istennek a történelemben véghezvitt tetteinek másik fontos tanulsága is van, amit a zsoltáriró így fogalmaz meg:

*„Példabeszédre nyitom számat,
rejtett dolgokat szólok a régi időből.
Amiket hallottunk és tudunk,
amiket atyáink beszéltek el nekünk,
nem titkoljuk fiaink előtt,*

*a jövő nemzedéknek is elbeszéljük az ÚR dicséretét,
hatalmát és csodáit, amelyeket cselekedett” (Zsolt 78:2-4).*

Az ókori Izraelben a szülők úgy tanították a gyermekeiket, hogy felidéz-
ték atyáik Istenének tetteit. Időről időre elhangzik a parancs, hogy ismét-
eljék el gyermekeiknek a megváltó tetteket: az elsőszülöttek halálát
Egyiptomban (2Móz 13:14-16); a kivonulás csodáit (5Móz 6:20-25);
a Jordánon való átkelést (Józs 4:20-24). Több ez pusztán az utasítások
és a törvények memorizálásánál. Ebben a tanítási módszerben benne
van, hogy a történelem alapos ismerete a legjobb eszköze annak, hogy
a következő nemzedék is megőrizze szülei hitét.

Gyerekeinknek sokféle módon, érdekesen tanítsuk az üdvtörténet ese-
ményeit! A Szentírás és Jézus bizonyágtételei is figyelmeztetnek: az
ellenség minden tőle telhetőt megtesz, hogy becsapjon bennünket és
rávegyen arra, hogy tagadjuk a Szentírás történeti hitelességét. Ha Sátán
meg tud győzni arról, hogy a Biblia csak mese, sok hívő a hitét elveszít-
ve csak világi örömeket keres.

Ne feledjük a múltunkat!

Gyakran mondják: „Aki elfelejti a múltját, az megismétli annak hibáit.”
Ellen G. White is hasonló gondolatot fogalmaz meg: „Semmit sem kell
félünk a jövőtől, kivéve, ha elfeledkezünk az útról, amelyen vezetett
bennünket az Úr, és tanításáról, amelyet történelmünk során adott”
(Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*. Budapest, 1993, Advent
Kiadó, 72. o.). Zsolt 105:5 így biztat: „Emlékezzetek meg csodáiról, ame-
lyeket cselekedett, jeleiről és szája ítéleteiről.”

A történelmi eseményeket gyakran megénekeltek, ez segített az ókori
izraelitáknak memorizálni a bibliai igazságokat. Számunkra is áldás, ha
ezt tesszük. Újra meg újra beszéljük el a Mindenható Isten csodáit és
gondviselő tetteit, ahogyan azokat a Szentírás feljegyzi és amint a saját
életünkben tapasztaltuk! Ez mindig az inspiráció, a hit és az erő forrása.

Isten kegyelmes népéhez

A zsoltárirók számára mindennél fontosabb volt az Úr dicséretének,
hatalmának és csodáinak elbeszélése (Zsolt 78:4). Múltbeli tettei a bizo-
nyosságai annak, hogy megmenti gyermekeit a mostani és jövőbeni

bajokból (Zsolt 80:8-12, 20). Isten hűséges, megemlékezik népével kötött szövevényéről (Zsolt 105:42-43), hogy örökségül adja nekik az ígéret földjét (Zsolt 105:44; 136:21-22).

Urunk hűséges. Hibáink dacára is kegyelmes hozzánk és gyermekeinkhez. Mindig emlékezhetünk irántunk és egyházunk iránt való szeretetére.

Igyekezünk a Teremtő tiszteletének lelkületét bevinni személyes lelki áhítatainkba és közösségi dicsőítésünkbe! E cél érdekében tisztelettel és átgondoltan válogassunk zenét az istentiszteletek gazdagítására!

Az énekeskönyvünk utolsó lapjain lévő tárgymutatót átfutva láthatjuk a sok dicsőítő éneket. A gyülekezetekben több hangszer is van, és a technológia is rendelkezésünkre áll az istentiszteletek lebonyolításához.

Azonban mit ér mindez, ha hiányzik belőlünk a dicsőítés lelkülete, amelyről Zsolt 105:1-7, 106:1-3 és 135:1-7 azt írja, hogy bennünk kell élnie? Arra szólítanak ezek a versek, hogy figyeljünk Isten irgalmas tet-
teire. Lelkesen énekeljünk otthon és a gyülekezetben is!

Az Úr megítéli népét

„Mert megítéli népét az ÚR” (Zsolt 135:14). Ebben az énekben a zsoltár-író hangsúlyozza, hogyan szabadította meg Isten a népét az egyiptomi fogságból (Zsolt 135:8-14). Azonban a szabadítás nemcsak ítéletet jelent Egyiptom ellen, hanem népének igazolását is eredményezi. Általában úgy gondoljuk, hogy a büntetés az ítélet következménye, de ez a zsoltár emlékeztet arra, hogy Isten ítéletei áldást és kegyelmet jelentenek hűséges gyermekei számára. A kivonulásban alapvetően ez az igazság mutatkozott meg.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Az alábbiakban összegezzük az e heti tanulmány legfontosabb gondolatait. Beszéljünk ezekről az osztály tagjaival!

1. Az Úr személyes Isten. Az Ószövetség Istene közvetlenül részt vesz az emberek ügyeiben.
2. Isten ma is cselekszik. A múltban cselekedett népéért, és ma is ezt teszi.

AKI NEM DOLGOZIK, NE IS EGYÉK - 6. RÉSZ

Andrew McChesney

Miután Sekule néhány szombaton megtagadta a munkavégzést, a tiszt látta, hogy nem tudja rávenni a fiatal katonát a lelkiismeretével ellentétes dologra.

- Szóval nem dolgozhatsz szombaton a seregben? - kérdezte tőle.
- Nem, uram. Nem dolgozhatok szombaton - válaszolta Sekule.
- Nos, ha nem dolgozhatsz, akkor nem is ehetsz. Ha nem dolgozol, nem kell enned sem. Az evés is munka. Sőt, az ételeket szombaton készítik el, szóval nem is szabad enned belőle.

Sekule egyébként is csak kenyéren és teán élt, mert a katonaságnál sertészsírral főztek. Elfogadta, hogy szombaton nem eszik kenyeret és nem iszik teát sem. Így telt el néhány hónap. A tábori szakácsok egy héten egyszer zsír nélkül főztek, de csak szombaton szolgálták fel azt az ételt. Sekule elkezdett imádkozni: „Istenem, kérlek, add meg, hogy áttegyék szombatról vasárnapra ezt az ételt!” Egy hónapig imádkozott, és a zsírtalan menü átkerült szombatról vasárnapra. A vasárnap pihenőnap volt, amikor a katonák fociztak, kosaroztak, sportoltak, edzettek, Sekule pedig azt szeretne volna, hogy szombaton legyen a szabadnap, hiszen könnyebb a focit visszautasítani, mint a munkát. Egy héttel azt követően, hogy a zsírtalan menüt áttették vasárnapra, a pihenőnap szombatra került.

Folytatás következik

Vágyódás Isten után a Sionon

Áttekintés

Alapige: Zsolt 84:2

Ezen a héten a „Sion” szó használatát vizsgáljuk *A zsoltárok könyvében* (lásd Zsoltárok 46, 84, 87, 122 és 125). A könyv tele van reménységgel és várákozással az igazak részéről, hogy beléphetnek Isten szentélyébe, biztonságban lakozhatnak ott, a biztos és békés menedékhelyen.

A bibliai „Sion” fogalmában ötvöződik a földrajzi, politikai és teológiai tartalom. Megvizsgáljuk ezeket, hogy megértsük, lelki értelemben mit jelentett Isten népe számára Sion a múltban, illetve mit jelent a mi számunkra, akiknek nagy szükségünk van a Sion kínálta reményre.

Kommentár

Sion földrajza

Fontos teológiai jelentőséggel bír Sion hegye Jeruzsálemben - a Móríja hegyéhez képest. Dávid meghódította Sion hegyét (2Kir 5:6-7; 1Krón 11:5-7), ami a hegynek egy viszonylag kis részét jelentette, ezt nevezték később Dávid városának. Attól kb. 600 méterrel távolabb, északra volt a Móríja hegye, ahol Ábrahám feláldozta volna Izsákot (1Móz 22:1-12). Az Úr angyala is ott, a jebúsi Arauná szérúje mellett állt meg, ott parancsolt neki megálljt az Úr, hogy ne ölje tovább Izrael népét Dávid bűne miatt, aki Isten akarata ellenére rendelt el népszámlálást (2Sám 24:16). Dávid ezt követően megvásárolta a szérút, oltárt emelt rajta az Úrnak, amelyen égőáldozatot és engesztelő áldozatot mutatott be jóvátételként (2Sám 24:25; vö. 1Krón 21:15-30).

Salamon templomát és melléképületeit szintén azon a helyen építették fel (2Krón 3:1). Jeruzsálem városát kiterjesztették északra, a szent hegy is a része lett, és végül Sion neve már a Templom-hegyet is jelentette.

Ahogy láttuk a Zsoltárokbán, „Sion” sokszor Jeruzsálem egészére vonatkozik (Zsolt 48:2-4; 69:36; 74:2; 82:2-5; 125:1-2).

Sion, a szent hegy

Még jóval mielőtt Salamon templomot épített az Úrnak, Isten kinyilatkoztatta magát a Sínai-hegyen, megparancsolta Izraelnek, hogy építsenek neki hajlékot, hogy közöttük lakhasson (2Móz 25:8-9). Amikor a szent sátor elkészült, majd fel is állították, Isten jelenléte megmutatkozott egy felhőben és megnyugodott a találkozás sátrán (2Móz 40:34-35). Így lett a hely az isteni megnyilatkozás és imádat központja Izrael számára. Isten áthelyezte jelenlétének fizikai megnyilvánulását a Sínairól az izraelita tábor közepébe. A találkozás sátrában lakott a pusztai vándorlás ideje alatt.

A szent sátor állandósította, erősítette és tette teljesé Istennek a Sínai-hegyen elkezdett munkáját. Ez Isten lakhelye, ami alapvetően fontos, ha meg akarjuk érteni később a „szent hegy” kifejezést. Isten a szent sátorban lakozott, majd mikor Salamon felépítette a templomot, nagy tiszteséget adott a helynek azzal, hogy a Mórija hegyére építette. A templom felszentelése után, amikor imádkozott, hogy Isten árássa rá áldásait, az Úr jóváhagyása jeléül tüzet küldött alá az égből (2Krn 7:1-3). Ezért az izraelita királyok idején „szent hegynek” tartották a Mórija hegyét, mert ott lakott Isten a népe között.

Ne feledjük, hogy Jahve sohasem kötődik egy konkrét hegyhez! Jelenléte nem korlátozódik egy ótestamentumi, földi helyre, mert egyetlen helyszín sem szent önmagában. Bár gyakran kapcsolják nevét a Sínaihoz és Sionhoz, jelenléte több hegygel is összefüggésbe hozható. Ott jelenik meg, ahol éppen akar. Ilyen értelemben Sionnak, az Úr földi lakhelyének sem jár fontos megkülönböztetés. Azt mondhatjuk, hogy Sion egyszerűen fenségének számolya, amit az egek sem fogadhatnak be (1Kir 8:27; 2Krn 6:18).

Sion és annak eszkatológiai perspektívája

Hogyan ábrázolja a Szentírás Siont? Isten népének jelképeként (Ézs 29:8), ami egyben az a hely is, ahonnan Jahve hadat indít az ellenséges népek ellen (Ézs 31:4). Izrael maradéka Sionból származik és megmenekül (2Kir 19:31), majd Sionba tér vissza (Ézs 51:11). Sionban van a szabadulás (Ézs 37:32; Jöel 2:32). Ehhez a hegyhez kozmikus jelek is kap-

csolódnak (Ézs 24:23). Végül, az Úr Sion hegyén uralkodik népe felett (Mik 4:7) az újjáteremtett földön.

Jóel 3:1-17 szakasza beszél arról, hogyan gyűjtik össze a népeket Jósafát völgyébe, ahol Isten perbe száll velük az ítéletben és küzd népe szabadságáért. Jósafát völgye egy szimbolikus név, az utolsó ítélet helyét nevezik így. Földrajzilag egy szurdok, amely Jeruzsálemet elválasztotta az Olajfák hegyétől, ott folyt a Kidron. Elhelyezkedése miatt fontos szerepe volt Izrael vallási hagyományában és szertartásaiban (1Kir 1:9, 33), Ászá vallási reformjaiban (1Kir 15:13; 2Krón 15:16), Jósafát (2Kir 23:4, 6, 12), valamint Ezékiás uralkodása alatt (2Krón 29:16; 30:14) és Jeruzsálem jövődöbéli megtisztításában (Jer 31:40). Itt kenték fel Salamont királynak. Tehát szoros összefüggés van a „szent hegy”, vagyis Sion és az ítélet, valamint a király megkoronázása között.

Az Úr és a népek közti összeütközés tetőfokán *„Fölharsan az ÚR hangja a Sionról, mennydörög Jeruzsálemből”* (Jóel 3:16), és Isten népe tudni fogja, hogy *„én vagyok az ÚR, a ti Istenetek, aki a Sionon lakozom, az én szent hegyemen”* (Jóel 3:17).

Az igazakat úgy jellemzi az Ige (Zsolt 15:2-5), mint akik Isten szent hegyén laknak (Zsolt 15:1), ahonnan Isten válaszol az imákra (Zsolt 3:5). Aki elhagyja Jahvét, az elfeledkezik szent hegyéről (Ézs 65:11). Az Úr úgy döntött, hogy a földi Siont cselekvésének fő helyszínévé teszi, nem azért, mintha az önmagában különleges vagy egyedi lenne, hanem mert Ő így döntött.

Figyelemreméltó zsoltárok a Sionról

2. zsoltár

A 2. zsoltárt királyi, messiási zsoltárként ismerjük, Jahve Felkentjét magasztaló himnusz. Történelmi, messiási, kultikus vagy áhítatos jellegű is. A költemény négy versszakból áll. A második versszakban (Zsolt 2:4-6) Isten kifejezi nemtetszését a népek önteltsége miatt (Zsolt 2:1-3). Ez a szakasz azzal zárul, hogy Isten az Ő Királyát ülteti Sionra, szent hegyére (Zsolt 2:6). A zsoltár azt a tételt tanítja, hogy Jahve uralkodik Felkentjével a Sionon. Itt újra az a gondolat hangsúlyos, hogy a hegy azért szent, mert a menny Istene foglal ott helyet.

Tehát Sion, a szent hegy, amelyet az szentel meg, hogy Jahve az Ő templomában van (teofánia), valójában Isten földi uralmának trónja, Izrael felkent királyának rezidenciája, a világ fővárosa, amely előtt minden nemzetet és királyt vagy a szeretet zsinórfjai, vagy vasláncok kötnek össze (vö. Ézs 2:2-4 és Mik 4:1-4 szakaszait, ahol Jahve hajléka, hegye a menedék és az útmutatás, kormányzás és egyetemes béke forrása minden ember számára).

Zsolt 2:6-7 világossá teszi, hogy az Úr magáénak vallja a Felkentet és a hegyen kimondott törvényt is. A Felkent és „a hegy” központi jelentőségű *A zsoltárok könyvében* Isten országának teológiájában. A király kiválasztásában, mint Felkent (Zsolt 2:2), mint „Királyom” (Zsolt 2:6) és „én Fiam” (Zsolt 2:7), akit „szentségem helyére helyezek”, láthatjuk, hogy a kiválasztás isteni határozat által történik, az embereknek nincs ráhatása erre. „...amíg az Úr a szentek szentjében tartózkodott a szentélyben, az a hegy szent volt, mert az Isten sekinája, dicsősége lakozott ott” (Hans K. LaRondelle: *Deliverance in the Psalms*. Bradenton, FL, 2006, First Impressions, 55. o.).

Zsolt 48:1-4

A zsoltár kitágítja Sion messiási fogalmát, mint Isten lakhelyét és mint országának fővárosát. A zsoltáros arról énekel, hogy Jahve gondot visel Jeruzsálemről, megmenti népét az ellenség kezéből. Az ének központi témája Isten nagyságának dicsérete, amelyet Sion jelképez, az Ő szent hegye (Zsolt 48:2).

A 2-4. versekben a zsoltáríró különböző kifejezéseket használ Isten megjelenésének helyére utalva, például: „Istenünk városa”, „Sion hegye”, „északi oldal”, „a nagy Király városa”. Úgy is utal Sionra, mint „szent hegyem”, amit úgy is fordíthatnánk: „a neki szentelt hegy” (lásd Zsolt 2:6; 87:2; 121:1; Zak 8:3).

99. zsoltár

A 99. zsoltárban újra láthatjuk a Sion hegye és Izrael tapasztalata közötti összefüggést úgy a pusztában, mint a Sínai-hegynél. A zsoltár három versszakból áll, mindegyik azzal a kifejezéssel végződik, hogy „szent Ő” (Zsolt 99:3, 5, 9). Miután Jahvét királyként magasztatja (Zsolt 99:1), aki a Sionon lakozik (Zsolt 99:2), kijelenti, hogy Ő „nagy”, „rettenetes”,

„szent” (Zsolt 99:3) és „igaz” (Zsolt 99:4). A zsoltáriró arra szólítja a népet, hogy imádják Őt (Zsolt 99:5).

Zsolt 99:6-8 Mózes, Áron és Sámuel tapasztalatát tárgyalja. A felhőoszlop kétségtelenül a pusztai vándorlás tapasztalatát idézi, közvetlen utalás Mózesre és Áronra, akikkel Isten szemtől-szemben beszélt. Sámuel szintén hallotta Jahve hangját a silói templomban (1Sám 3:1-14).

A zsoltár egy, a néphez intézett felhívással zárul, hogy magasztalják az Urat és boruljanak le szent hegyén (Zsolt 99:9), mert ott kegyelmezett nekik (8. v.). Ahogy látjuk, egykor Isten lakhelyeként a Sinai-hegyet tartották szentnek, de ez áthelyeződött Sionra, miután a templom felépült ott.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Teremtő Istenünk a legkiválóbb Tanítómester. Fizikai helyeket és anyagi dolgokat használ lelki fogalmak szemléltetésére, mint ahogy történt ez a valóságos Sion hegye és az azt körülvevő hegyek esetében. E példázat által az izraeliták jobban megérthették Isten megváltási tervét.

Sion Isten jelenlétének szimbóluma, az a hely, ahol az Úr közbenjár népéért és oltalmazza őket. Ahogy tették ezt az izraeliták a múltban, mi is őrizzük szívünkben a vágyat a Mindenható jelenléte után! A szombati testvéri közösség kétségtelenül szükséges, és törekedjünk a hét folyamán is arra, hogy közösségünk legyen Isten jelenlétében, mennyei szentélyében. „Járuljunk hozzá igaz szívvel, hitnek teljességével” (Zsid 10:22)!

CSONT ÉS BŐR – 7. RÉSZ

Andrew McChesney

Miután visszatért a laktanyába a hegyekből szénlapátolás után, Sekule közölte a parancsnokkal, hogy nem fog fegyvert, még a háborúban sem.

- Nem vagyok hajlandó emberre lőni – jelentette ki.
- Pedig fegyvert kell fognod, különben 1 év helyett 2 évet szolgálsz. A fegyveres szolgálatot megtagadók katonai ideje 2 évig tartott.
- Nem baj – mondta Sekule. – Nem fogok fegyvert. Ekkor egy hírszerző tiszthez küldték, akiről tudták, hogy börtönbe is küldheti a katonákat. Neki is tisztelettel elmondta az elveit. A tiszt utasította, hogy fogjon fegyvert a kiképzésen, de azt követően elküldik őt a távírárszokhoz, hogy ott töltsse a szolgálati idejét. A szombat azonban még nagyobb problémának bizonyult, mint a fegyverfogás kérdése. Mivel háború volt, gyors kiképzésre volt szükség, hogy a távírárszoknál felvehesse a szolgálatot, de Sekule szombaton nem volt hajlandó részt venni a kiképzésen. Az étkezés is kihívást jelentett. Szülei nem küldtek neki pénzt ételre, mert remélték, hogy majd így változtat a szokásán. Sekule imádkozott: „Kérlek, áldj meg engem úgy, mint Dánielt! Ő is eldöntötte, hogy nem eszik tisztátalan ételt, és én is ezt akarom tenni.”

Csak kenyéren és teán élt, így négy hónap alatt 23 kilót fogyott, végül 62 kiló lett. Csupa csont és bőr volt.

Folytatás következik

Soha véget nem érő imádat

Áttekintés

Alapige: Zsolt 104:33

Az imádat fogalmát így összegezhethetnénk: a teremtmény hálája a Teremtő ajándékaiért. Két bibliai igazság egyértelműen kitűnik ebből a rövid összegzésből.

Először, Isten sok áldást adott az emberiségnek. Ezek az ajándékok hálát ébresztenek a szívben nagy szeretete iránt, a zsoltáríróval együtt hirdetjük, fennszóval dicsérjük Őt, elbeszélve minden csodatettét (Zsolt 26:7). A zsoltáríró szenvedélyesen méltatja Isten nagyságát, ami arra emlékeztet, hogy az imádatnak van egy missziós vetülete. Tehát egyházként hirdetnünk kell a világban Isten kegyelmét és tetteit.

Másodszor, a Teremtő által belénk táplált képesség, hogy tudunk válaszolni a csodáira. Az isteni kegyelemre válaszul hajoljunk meg hálás szívvel, alárendelve életünket Teremtőnknek és Megváltónknak!

Az imádatnak a szívből kell jönnie. Ugyanakkor *A zsoltárok könyve* figyelmeztet arra, hogy az istentiszteletet nem szabad rendetlenül, felületesen szervezni. Az Úr tiszteletének van illő módja. Ha bölcs egyensúlyt tartunk a hála és akaratunk tiszteletteljes odaszánása között, istentiszteletünk örömteli lesz és egységet teremt.

Kommentár

A Zsoltárok egyrészt az istentisztelet könyve, másrészt az istentiszteletre való könyv. Benne minden ének és ima valamilyen módon hódolat Isten előtt. Vizsgáljuk meg az istentisztelet különböző megközelítéseit ebben a szent énekeskönyvben!

3. zsoltár: Reggeli és esti áhítat

Dávid próbák idején írta a 3. zsoltárt. Tudja, hogy bízhat az Úrban, mert meghallgatja (Zsolt 3:5). Isten gyengéd figyelme naponta megerősíti bizalmát az Úr hűségében (Zsolt 3:6). Ez a szöveg felidézi Zsolt 55:18-at is: „Este, reggel és délben sóhajtozom és jajgatok, és ő meghallja hangomat”. Ez a vers arra tanít, hogy a nap minden percében tarthatunk istentiszteletet a szívünkben.

A hely sosem lehet akadály a tiszteljük Istent. Zsolt 4:4-ben ez áll: „meghallgat az ÚR, ha hozzá kiáltok”. Majd rögtön hozzáfűzi a zsoltáriró: „Ha haragudtok is, ne vétkezzetek; beszéljétek a szívetekkel az ágyatokban, és csillapodjatok” (5. v.)! Akár a belső szobánk csendjében vagyunk (mint a zsoltáros) vagy Pátmosz sziklás szigetén (ahová Jánost száműzték), imáink a földrajzi helytől függetlenül felszállnak Istenhez.

A Zsoltárok tele van személyes imákkal, siralmakkal, áldásokkal (Zsoltárok 9, 10, 30, 32, 34, 40, 41, 92, 107, 116, 138). A közösségi istentisztelet alapja, hogy a gyülekezet minden tagja odaszánja magát az egyéni áhítatra.

22. zsoltár: Istentisztelet a közösségben

A 22. zsoltárban megfigyelhetjük, hogy Dávid egyes szám első személyben ír (Zsolt 22:23, 26). E nézőpont bensőséges és közvetlen jellege megerősíti azt a gondolatot, hogy a közösségi istentisztelet az egyénnel kezdődik, aki imádja az Istent. Dávid így kiált: „Hadd hirdessem nevedet testvéreimnek, és hadd dicsérjelek a gyülekezetben” (Zsolt 22:23)! Majd hozzáfűzi: „Rólad szól dicsérő énekem a nagy gyülekezetben. Fogadásaimat megadom azok előtt, akik félik őt” (Zsolt 22:26). Milyen tanulság ez számunkra, amint Isten jelenlétét keressük! A 22. zsoltár is mutatja, hogy mennyire fontos a közösségi istentisztelet hitünk és életerőnk szempontjából. Gyermekeinknek is meg kell tanítanunk ezt a fontos igazságot, amikor elvisszük őket a gyülekezetbe. Odaadó lelkülettel menjünk az Úr házába, nemcsak azért, hogy áldást kapjunk, hanem hogy adjunk, mi magunk is áldás legyünk.

Miközben az egyéni odaszánás a közösségi istentiszteletünk alapja, ugyanakkor annak is tudatában kell lennünk, hogy a gyülekezeti tagok nem élhetnek gyümölcsöző lelki életet elszigeteltségben. Ezért csatlako-

zik a zsoltáríró Isten népéhez az imádatban, ahogy ezt Zsolt 22:23-26 szakaszában olvassuk. Az érv, hogy „otthon is dicsérhetem Istent, nincs szükségem a gyülekezeti tagokra”, nem áll meg e szakasz üzenetének fényében. A közösségi istentisztelet egységet teremt, erősíti a szeretetet Isten népe között és alakítja identitásunkat világszerte.

Tágabb értelemben vett istentisztelet

Az utolsó öt ének - a 146-150. zsoltár - a könyv magasztos lezárását adja. Tekintve, hogy imádatunk célja a Mindenható Isten nevének tisztelete, ezt az öt zsoltárt illő módon a hódolatnak és dicsőítésnek szenteli az író: „Dicsérjétek az URat! Énekeljétek az ÚRnak új éneket; dicsérje őt a hegyesek gyülekezete” (Zsolt 149:1)!

A *halal* (héberül: „dicsér”, „dicsőít”), körülbelül 30 alkalommal szerepel a 146-150. zsoltárban, és mindegyik Istenre vonatkozik. Sok mindenért dicsőíthetjük az Urat, ahogyan ezek a zsoltárok is hangsúlyozzák. Ő a mi segítségünk és reménységünk (Zsolt 146:5); Teremtőnk és Megtartónk (Zsolt 146:6; 147:4, 8, 9, 16-19); Ő védi és szabadítja meg a szűkölködőket és az elnyomottakat (Zsolt 146:7-9; 147:2-3); megőrzi az alázatosokat és megbünteti a gonoszokat (Zsolt 147:6; 149:5); gondoskodik gyermekei szükségleteiről (Zsolt 147:14; 149:7-9); és uralkodik örökké (Zsolt 146:10). Zsolt 148:13 összefoglalja az elsődleges okot, hogy miért is imádjuk és dicsőítjük Istent: „Dicsérjétek az ÚR nevét, mert egyedül az ő neve fenséges. Dicsősége kihat az égre és a földre!” Az Úr az egyetlen Isten, méltó a dicséretre „nagyságának gazdagsága szerint” (Zsolt 150:2).

Istentiszteletünk, akár közösségi, akár egyéni, bölcs és átgondolt módon történjék! Szánjunk időt minden nap, különösen minden szombaton arra, hogy megemlékezzünk az áldásokról, amelyeket az Úr ránk árasztott! Ha feljegyezzük áldásait egy naplóba, az felbecsülhetetlenül értékes lesz hitünk és imádatunk szempontjából egyaránt.

Ahogy már megállapítottuk, az istentisztelet közösségi tapasztalat, ami-ben Krisztus egész teste részt vesz (Zsolt 147:12, 19, 20; 148:14; 149:1; 150:1). Miközben igaz, hogy az egyén egyedül is tudja magasztalni Istent otthona csendességében, aszerint, ahogyan ő értelmezi a Szentírást, ám az Úrnak az a szándéka, hogy dicsőítése a szent helyen történjen

(Zsolt 150:1), vagy más szent közösségi összejövetelen, „a kegyesek gyülekezetében” (Zsolt 149:1). Az istentiszteletünk nem teljes, ha rendszeresen távolmaradunk a többiektől és magunkban dicsőítjük Istent.

A Zsoltárok utolsó énekei nemcsak Isten népét szólítják nevének dicsőítésre, hanem felhívást intéznek az egész világhoz, hogy magasztalják és tiszteljék a Teremtőt. „Minden lélek dicsérje az URat! Dicsérjétek az URat” (Zsolt 150:6)! Ahogy tanultuk ezen a héten, az imádatnak van egy miszsiós vetülete is. Ha arra törekszünk, hogy az istentiszteletünk boldog, kreatív, befogadó, változatos legyen, akkor el tudjuk, és el is fogjuk érni az embereket Isten országa számára.

Egy ilyen felszólítás nyomán természetesen adódik a kérdés: mennyire legyen széleskörű az istentiszteletünk? A 148. zsoltárban a zsoltáríró nemcsak az angyalokat hívja Isten nevének dicsőítésére (Zsolt 148:2), hanem a napot, a holdat és a fényes csillagokat is (Zsolt 148:3). Az életelen tárgyakkal és mennyei világítótestekkel a megszemélyesítése (Zsolt 148:3, 4, 7-10) azt a gondolatot közvetíti, hogy járja át az egész életünket az imádat. Ennek a bibliai igazságnak a fényében akik Isten dicsőítését és magasztalását csak a szombati napokra korlátozták, jól teszik, ha átértékelik ezt és gyakorolják Isten imádatát.

Egy utolsó téma, ami megfontolásra méltó a 146-150. zsoltárokból, az élő zene használata istentiszteleteinkben. Hétféle hangszert említenek: 1) hárfa (Zsolt 147:7; 149:3; 150:3); 2) dob (Zsolt 149:3; 150:4); 3) kürt; 4) lant (Zsolt 150:3); 5) húros hangszerek; 6) fuvolák (Zsolt 150:4); 7) „harsogó cintányérok” (Zsolt 150:5). Az istentisztelet megkívánja, hogy a tőlünk telhető legjobb ajándékokat hozzuk, és a zene területe sem kivétel. Az összes technikai vívmány, ami rendelkezésünkre áll bizonyára áldást jelent a gyülekezeti szolgálatokban, viszont semmi nem fogható az élő zenéhez és énekhez. Az ilyen zene személyes és közvetlen, olyan ereje van, ami különleges módon érinti a szíveket. Ezért is nagyon jól teszik a szülők, ha bátorítják gyermekeiket a zenetanulásra és az éneklésre. Mindent meg kell tennünk azért, hogy különféle hangszereket használjunk istentiszteleteinken. A lényeg, hogy az istentiszteleteinken elhangzó zene és ének Megváltónkat dicsőítse.

NINCS HAJ, VAN KALAP – 8. RÉSZ

Andrew McChesney

A katonaságnál Sekule megismert még két szombatünneplőt: az egyik egy hadnagy volt, aki keresztségre készült, a másik pedig egy idősebb férfi, aki hetednapi adventista családban nevelkedett. Tombolt a boszniai háború, és többek között a hadnagy is megpróbálta meggyőzni Sekulét arról, hogy a vészterhes idők nem szokványos döntéseket követelnek:

- Ez most rendkívüli helyzet, azt kell enned, ami van - mondta neki. - Majd gyakorolhatod a vallásodat, miután leszereltél, de most egyél az egészségedért!

Sekule azt gondolta, hogy a hadnagy bizonyára még nem adventista. Éppen úgy beszélt, mint a hitetlen szülei. Sekule továbbra sem akart húst fogyasztani. Nagyon szeretett volna azzal a katonával találkozni, aki adventista családból származott. Szeretett volna tőle tanácsot kérni, hogy mivel táplálkozzon, mit tegyen, ha kiküldik a frontra, vagy egyszerűen csak együtt imádkozni vele. Nagyon egyedül érezte magát, de az a másik katona sem tudott támaszt nyújtani neki. Sekule azonban a hiányos táplálkozás ellenére sem érzett éhséget. Már annyira hozzászokott, hogy több hete csak kenyeret eszik teával. Amikor a távíráshoz került Belgrádba, az ottani laktanya mindössze 20 percre volt a hetednapi adventista szemináriumtól. Új szolgálati területén ő számított a legjobb távíráshoz, és annyiszor mehetett ki, amennyiszer csak akart. Szinte mindennap vegetáriánus ételt evett a szemináriumban. Sekule úgy érezte, hogy Isten megáldotta hűségéért. Katonai szolgálata alatt nem is volt beteg, csak a haja hullott ki. Mintha Isten így biztatta volna: „Ha hűséges vagy hozzám, gondot viselek rád. Igen, lesznek gondjaid. Igen, elvesztetted a hajad, de hordhatsz kalapot!”

Várjad az Urat!

Áttekintés

Alapige: Zsolt 27:14

A várakozás gondolata a Zsoltárokból arra utal, hogy valakinek kitartó hite van, és ezt bizonyítja is. Hív az Úr, hogy számítsunk ígéreteinek teljesedésére, mint ahogy Ábrahám és Sára várták a megígért gyermek-áldását (1Móz 12:1-4; 21:1-5), akit végül 25 év után kaptak meg. Hasonlóképpen Izrael is várt a szabadításra, 430 évet tűrték Egyiptomban, mielőtt elindulhattak volna az ígért földjére (1Móz 15:13; 2Móz 12:40-41). A zsoltárirók is kitartó hittel kapaszkodtak Isten ígéreteibe, ahogyan Dániel is, aki Jeremiás 70 évről szóló prófeciájának teljesedéseként (Jer 29:10-11) várta a zsidók visszatérését az ígért földjére (Dán 9:1-2). A zsidók évszázadokig vártak a megígért Messiásra is, amíg az időnek teljessége elérkezett és Jézus emberi testben a földre jött.

A várakozás lehet 1) az ígért teljesedésére való várakozás; 2) és az elvárás, hogy ami az ígértben van, az be fog teljedni egy bizonyos idő múlva/azon belül. Amikor várunk, reméljük, hogy valami bekövetkezik, pl. új munka, közelgő esküvő, kisbaba születése, tudományos fokozat megszerzése, utazás, újbóli találkozás stb. Bizonyos időnek el kell telnie az ígért és a beteljesedés között. Ugyanez igaz a megváltási terv nagy eseményeinek végső teljesedésére is.

Kommentár

A zsoltárirók hat héber kifejezést vagy szót használnak a várakozással kapcsolatos nehézségek kifejezésére. Röviden átnézzük ezeket.

Qawah

A *qawah* a leggyakrabban használt szó, amely „reménységet” jelent, igei alakban is használatos: „várni valamire”, „várakozni”, „elvárni”. A Zsoltárokból hűsúly szerepel ez a szó, az Úr a mondatban az ige tárgya, vagyis, akit/akire várnak: „Senki se szégyenüljön meg, aki téged vár”

(Zsolt 25:3, KAR; lásd 69:7). „Ártatlanság és becsület védelmezzen engem, mert benned reménykedem” (Zsolt 25:21). „Csak Istenben nyugszik meg lelkem, mert tőle van reménységem” (Zsolt 62:5). Ahogy ezek az igeversek is oly erőteljesen hangsúlyozzák: bizalmunk mindig az Úrban legyen!

A „remény” főnévi alak (héberül: *tiqvah*) szintén a *qawah* igei gyökből ered: „Mert te vagy, Uram, reménységem, te vagy, URam, bizodalمام gyermekségetől fogva” (Zsolt 71:5)! A zsoltáríró számára Isten az egyetlen reménység. Az élet tünékeny voltán elmélkedve kiált az Úrhoz: „Most azért mit remélek, ó, Uram? Egyedül benned bízom” (Zsolt 39:8). A *qawah* igét negatív értelemben is lehet használni, mint amikor az ellenség Isten népének vesztét várja, kívánja (Zsolt 56:7; 119:95). Ez arra figyelmeztet, hogy mivel bűnösök vagyunk, reménységünk fókuszában gyakran a rossz végkimenetel várása van. Hogy óvakodjunk ettől a hajlamtól, várakozásunknak a Szentlélek által megújított szívből kell fakadnia.

Yahal

A *yahal* azt jelenti: „várni”, „remélni”, „kitartani”, „vágyakozni”. A *qawah* után ezt az igét használja az Ótestamentum leggyakrabban a remény kifejezésére. A 48 alkalomból 21-szer a Zsoltárokból szerepel. A *yahal* sok esetben összekapcsolódik a *qawah* igével (Jób 30:26; Zsolt 39:8; 130:5; Péld 10:28; 11:7; Ézs 51:5).

Jób könyvében a *yahal* szót általában hiábavaló, látszólag hiú reményre használja az író, így ez nem Istennel kapcsolatos (Jób 6:11; 14:14; 29:21). A Zsoltárokból azonban nem ez a helyzet. Isten a tárgya, biztosítéka a reménységnek, amit a *yahal* kifejez. „Legyetek erősek és bátor szívűek, akik az Úrban reménykedtek” (Zsolt 31:25)! „...hiszen benned bízunk” (Zsolt 33:22). „Mert benned reménykedem, Uram” (Zsolt 38:16). „Egyedül benned bízom” (Zsolt 39:8). „Bízzál Istenben” (Zsolt 42:11). „... szemem elbágyadt, míg Istenemet vártam” (Zsolt 69:3). Teremtőnk méltó a bizalmunkra. Az igaz hit alapja a bizalom hűségében és szeretetében (Zsolt 33:18; 147:11).

A már említett bibliai igazságok fényében fordítsuk figyelmünket újra a 119. zsoltárra! Ahogyan ez a zsoltár is tanúsítja, reménységünk tárgya Isten Igéje (Zsolt 119:43, 49, 74, 81, 114, 147). Az Isten szájából származó szavak, ahogyan azokat a Szentírás rögzítette, a keresztény hit egyetlen

len igaz alapját képezik. A keresztény a Szentírás lapjain és ígéreteiben találhatja reményének és üdvösségének bizonyosságát. Az ellenség nagyon is jól tudja ezt, ezért tette a Bibliát támadásainak fő célpontjává, megkísérli eltéríteni a hívőt annak igazságaitól, vagy csalással rávenni, hogy elhiggye, az csak mítosz, amit emberek találtak ki. Késztessen arra bennünket minden bizonyíték, amivel találkozunk a Biblia alátámasztására, átalakító hatalmára, beteljesedett próféciaira, csodálatos ígéreteire vonatkozóan, hogy a zsoltárróval együtt kijelentsük: „*Várom az URat, várja lelkem, és bízom ígéretében*” (Zsolt 130:5). Mindenekfelett figyeljünk a Szentírásra, mint minden reményünk forrására!

Hkah

A *hkah* ige jelentése: „várni”, „kitartani”, „elébe nézni valaminek”, „remélni”. Ahogy az előző igénél, a *yahal*-nál, úgy a *hkah* ige esetében is általában Isten a mondat tárgya (Ézs 8:17; 30:18; 64:3; Zof 3:8).

A *hkah* ige csak kétszer szerepel a Zsoltárookban. Először Zsolt 33:20-ban találjuk, egy olyan énekben, amely a világ Teremtőjét és Fenntartóját magasztalja (Zsolt 33:1-11). A kulcsszöveg a 12. vers, amely kijelenti, hogy maga az Úr választotta ki népét. Ez az alapja annak, hogy a hívő bízhat benne. Azonban nem bízhatunk a karunk erejében, a fegyverekben vagy a vitézekben (Zsolt 33:16-17). A zsoltáros kijelenti: „*Lelkünk az URat várja, segítségünk és pajzsunk ő*” (Zsolt 33:20). Világi, materialista kultúrában élő emberként hajlamosak vagyunk a pénzben, a képességeinkben és a diplomáinkban, a tudományban vagy az országunkban bízni, de keresztényként csakis az Úrba vethetjük bizalmunkat.

A *hkah* a 106. zsoltárban fordul elő újra, ahol a türelmes, kitartó lelkület hiányára utal. Ez egy történelmi zsoltár, ahogyan az előző tanulmányban láthattuk. A 6. verstől az író felidézi a csodákat, amelyeket Isten a kivonulás, majd az azt követő pusztai vándorlás során tett népéért. Gyermekai mégis „*hirtelen elfeledék cselekedeteit; nem várak az ő tanácsát*” (Zsolt 106:13, KAR). Ma is ugyanez jelenti a nagy kísértést. Túl könnyen elfeledkezünk arról, mi mindent tett életünk során az Úr, és emiatt nehezünkre esik várni az ígéretei teljeseződését. Aki nem vár az Úrra, az kétségbeesetten próbál „besegíteni” neki az ígéretetek teljeseződése érdekében, ahogyan Jákób és anyja, Rebeka esetében láthatjuk. A türelmetlenség, ami miatt szinte bármi áron meg akarták szerezni az elsőszü-

löttségi áldást, legyen erőteljes emlékeztető számunkra, hogy várjunk az Úrra, Ő majd a megfelelő időben megadja azt, amit megígért!

Dumah

A *dumah* főnév azt jelenti, hogy „csönd”, „nyugalom”. „A halál csöndjére utal (Zsolt 94:17; 115:17). ... a *dumah* jelent olyan csöndet vagy nyugalmat is, amit az Istenbe vetett bizalom nyújt (Zsolt 39:3; 62:2), vagy a csönd hiányára, ami abból következik, hogy Isten látszólag passzív (Zsolt 22:3)” (*New International Dictionary of Old Testament Exegesis*, *dumah* szócikk, 1. köt. 912. o.).

A 62. zsoltárban az író olyan értelemben használja ezt a főnevet, hogy ő csöndben vár. A szövegben a szó két fordítása olvasható, mint alább: Zsolt 62:2: „*Csak Istenben nyugszik meg lelkem, tőle jön szabadulásom.*” Zsolt 62:6: „*Csak Istenben nyugszik meg lelkem, mert tőle van reménységem.*”

A Szentírásban más helyeken a „várni” magába foglalja azt, hogy „csöndben/nyugton maradni”. A várakozás idején a kitartás és állhatatosság legjobb módja az, ha csöndben maradunk és elmélkedünk Isten Szaván. Ez a hozzáállás segít túrni és felkészülni a türelem próbájára, amin át kell mennünk, mielőtt teljesül, amire várunk. A Szentírás e szavakkal bátorít a várakozás idején: „*Mert ez a látomás bizonyos időre szól, de a vége felé siet, és nem csal meg. Ha késik is, várjál rá, mert bizonynyal eljön, nem marad el*” (Hab 2:3)!

Sabar

A *sabar* ige kevesebb-szer fordul elő a reménység kifejezésére az Ótestamentumban, mint a többi szó, amelyeket eddig megvizsgáltunk. A *sabar* a „várakozni”, „reménykedni”, „vizsgálni” gondolatot tartalmazza. A zsoltáríró bizonyossággal jelenti ki: „*Boldog, akinek Jákób Istene a segítsége, és az Úrban, az ő Istenében van reménysége (sabar)*” (Zsolt 146:5). Az Úrban való bizalom boldogságot ad a hívőnek, még a próbák közepette is. Sok indokot tanulmányoztunk arra vonatkozóan, miért is bízunk az Istenben és imádjuk Őt, ezek kulcsa pedig a reménység.

Érdekes módon a zsoltáríró kétszer használja a *sabar* szót a várakozásra. Zsolt 104:27 és 145:15 az állatokról beszél: miként várnak a Teremtőre,

hogyan ellássa őket étellel – „mindenek rád néznek” és „mindenki szeme rád figyel”. Ez a kép Jézus szavait idézi: „Tekintsetek az égi madarakra: nem vetnek, nem is aratnak, csűrbe sem takarnak, és mennyei Atyátok eltartja őket. Nem vagytok-e sokkal különbek náluk” (Mt 6:26)? Várjunk mi is, mint a madarak, türelmes kitartással, szorongás és kétségbeesés nélkül, mert Isten megígérte a menny áldásait! Miközben kimunkáljuk magunkban a türelmet és az alázatos, gyermekei hitet, megerősödünk a várakozásban. Így imaéletünk is sokkal mélyebb lesz.

Hil

A *hil* ige jelentése: „fáradozni”, „gyötrődni”, „remegni”, „vajúdni”, „szülni”. A következtetés az, hogy a hosszan tűrő kitartás, amire szert kell tennünk, miközben várakozunk Isten ígéreteinek teljesezésére, olyan, mint egy várandós édesanya vajúdása, hogy megszüljön gyermekét. Az újszülött baba viszont felülírja a várakozás, a fájdalmak tapasztalatát. Hasonlóképpen az Úrra való várakozásnak szintén része lehet mulandó fájdalom és szenvedés, de a végkimenetel gazdag lesz az Úr áldásaiban.

GYAKORLATI ALKALMAZÁS

Mulandó és lelki életünk minden területének fontos összetevője a reménység. Pál apostol a hit és a szeretet mellé sorolja, a gyümölcstermő, Lélekkel telt keresztényi élet három legfőbb erénye közé (1Kor 13:13).

A remény indít arra, hogy kitartsunk betegségekben vagy tragédiák között. A remény az a tűz, ami a lelkünkben ég és lángra gyújtja a vágyat, hogy az Isten ígéreteiben rejlő erőbe kapaszkodjunk. Ez a láng úgy táplálható, ha naponta olvassuk a Szentírást és elmélkedünk rajta. Életünk minden bajára megoldást találunk valamely bibliai igazság különleges ékkövében. A reménység az a kéz, amely a csillogó kincseket a szívünkbe ülteti. Miközben várunk Isten ígéreteinek teljesezésére, kitartásunk megpróbáltatik – néha órákra, néha évekre – de a remény erőt ad a kitartáshoz, bármeddig tartson és bármilyen súlyos legyen is a próba.

Bizony, a reménység segítségével a mennyre tudunk figyelni, miközben várjuk Jézus eljövételét.